

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCOUVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

„AO“

Pod to oznako — AO je kratica za Auslandsorganisation (organizacija Nemcev v inozemstvu) — imenuje nemška narodnosocialistična stranka v Nemčiji svoj močnejši oddelek, ki je izključno namenjen za vodstvo organizacij nemških državljanov, ki prebivajo izven nemške države in ki so narodnosocialističnega prepričanja. Vsako leto imajo zamejski Nemci — nemški državljani — svoj veliki občni zbor v prestolnici zamejskega nemštva v Stuttgartu. Vsako leto sledi njihovu običnemu zboru kongres vsega zamejskega nemštva sploh, ne glede na to, če so nemški državljani ali ne. Več tednov trajajo te slovesnosti, ki imajo namen predložiti vsakemu Nemcu veličastje nemške narodne in državne skupnosti ter pri enih — domačinih — vzbuditi voljo do brezmejnih žrtv, da se bratje v tujini ohranijo, pri drugih — Nemcih za mejami — pa vžgati plamen ljubezni do nemške domovine in jih prepričati s ponosom, da ji pripadajo in jo tako rekoč čez državne meje podaljšujejo. Vsako leto pridejo na stuttgartarske dneve veliki množični narodnega socializma, tako da imajo ta ogromna zbiranja značaj pravega uradnega državnega dejanja.

Tudi te dni zborujejo v Stuttgartu zastopniki organizacij nemških državljanov v inozemstvu. Gauleiter in državni minister Bohle, ki je kot vrhovni vodja AO njihov neposredni predstojnik, je v svojem nagovoru menil, da so danes le redki nemški državljani v tujini, ki ne bi pripadali njegovi organizaciji in da je njegova organizacija zajela dejansko vse nad 3 milijone močne nemške državljane, raztresene po vsem svetu. Iz nezavedne zmesi je nastala strnjena skupina, pokorno vdana vrhovnim strankinim navodilom in ponosna na svoje nemško državljanstvo. »Morda nas ponekod v tujini zaradi tega manj ljubijo,« je dejal Bohle, »toda eno je res, da je namreč ni države na svetu, ki bi danes Nemčije ne spoštovala.« Hitlerjev namestnik Rudolf Hess je imel v kanclerjevem imenu daljši nagovor, v katerem je poveljeval svetovno veljavo nove Nemčije, ki da ji danes, »čepprav včasih nerad, vsakdo izkazuje spoštovanje,« ter čestital nemškemu državljanom po tujih državah, da so se z domovino strnili v eno samo celoto in da na tujih tleh živijo življenje svoje lastne domovine. Dal jim je navodila, kako naj se obnašajo kot gosti tujih držav, kjer ni njihova naloga, da širijo narodni socializem med drugorodce, pač pa imajo dolžnost, da navzlic vsemu in proti vsem ohranijo svoja nemška srca zvesta narodnemu socializmu in nemški domovini. Naj nikogar pri izpolnjevanju te dolžnosti ne ovirajo nobene zapreke, pa čeprav bi njihove organizacije po tujini razpuščali in jih sumničili temnih dejanj ali ciljev.

Besede, ki prihajajo iz Stuttgarta, ne smejo mimo naših ušes. Nauk, ki ga tako glasno proglašajo stuttgartarska zasedanja, ne sme utoniti v naši brezbrzičnosti. Nauk pa je sledeč:

V manj kakor 15 letih je narodnosocialistični stranki s pomočjo njenega oddelka za inozemstvo uspelo, da je do malih izjem spravila vse nemške državljane v tujini pod svojo streho in pod svojo disciplino. Le delo, ki ga je v tem pogledu opravila do l. 1933, v času, ko še daleč ni bila na oblasti, je obudovanja vredno, da o zaključnem delu v zadnjih petih letih, ko je zajela vse svoje državljane v tujini, rajši molčimo. Danes je ni panoge v zasebnem, polzasebnem in javnem življenju Nemcev v tujini, da ne bi osrednja organizacija v Berlinu zanj ne vedela in se zanj usmerjevalno ne zanimala. Danes sedi okrog 1000 uradnikov v osrednji centrali v Berlinu — in v Hamburgu za pomorščake — katerih izključna dolžnost je, da vodijo življenje nemških državljanov v tujini, jim pomagajo, jih podpirajo, jim svetujejo, jih organizirajo, jim nudijo kulturno in drugo hrano ter vzdržujejo z njimi stalne, vsakodneвне, da vsakourne življenjske zveze. AO je dandanes ogromno zasebno zunanje ministrstvo, kjer najde vsako dejanje nemškega državljanja takoj svoj odjek v kartotekah in kjer vsaka prošnja nemškega državljanja v tujini sproži gibčen pomožni aparat, ki prošnji, če je utemeljena in če je nemškemu občestvu koristna, na mah ustreže. V okviru kratkega člančiča ni mogoče povedati, kaj je delo AO za nemške državljane v tujini. Toda toliko lahko povemo, da je to organizacija, ki se kajpada oslanja na državo in tudi od nje sprejema dohodeke za svoje poslovanje, ki je pri svojih državljanih v tujini dvignila do kar najvišje mere narodno samozavest in narodni ponos in ki oboje tudi z načrtnim delom vzdržuje. Danes je konec narodnega odpadanja med nemškimi državljani v tujini, Danes je konec prestopanja nemških državljanov v druga podanstva. AO je ohranila 3 milijone nemških državljanov skupni nemški domovini, a ne samo to, napravila je iz njih disciplinirane in pokorne ter navdušene proslavljale nemške kulture. Naj mislimo o nemškem narodnem socializmu kar hočemo, pred takim delom in pred takimi uspehi moramo nemo kloniti v spoštovanje.

Tudi naša država ima svoje državljane razsejane po vsem božjem svetu. Da niti ne govorimo o naših narodnih manjšinah, ki spadajo pod tuja podanstva. Poldrugi milijon izseljencev naštevajo naše površne statistike. Vsi ti so bili in so po večini še naši državljani. Vsako leto se jim pridružujejo novi. Kdo vodi načrtno skrbstvo zanje? Kdo jih drži nave-

Nov praški načrt: kantonni po zgledu Švice

Veliki diplomatski posveti v Parizu in Londonu

London, 30. avgusta. TG. Praški dopisnik »Timesa« poroča svojemu listu, da je praška vlada izdelala nove ponudbe sudetskimi Nemcem. Novi načrt je neke vrste srednja pot med zahtevu po popolni pokrajinski samoupravi vsega ozemlja, koder prebivajo sudetski Nemci, in prvotno ponudbo praške vlade o ustanovitvi deželnih zborov z narodnostnimi kurijami. Po novem načrtu bi se država razdelila v več manjših kantonov, ki bi jim načelovali prefekti. Za vzorec je vzeta razdelitev Švice v kantone. V vsakem kantonu ima večinska narodnost oblast glede krajevnih zadev. Koliko je število predlaganih kantonov, ni znano.

Henlein k Benešu

London, 30. avgusta. AA. (Reuter) V dobro poučenih londonskih krogih se je razvedelo, da bo Beneš danes sprejel v Prazi Benleina. Vsi poudarjajo, da je ta sestanek silno važen in da bo verjetno odločilen za usodo nadaljnjih pogajanj. Poročajo, da je lord Runciman mnogo pripomogel, da bo prišlo do tega sestanka. Če bo izid sestanka med Benešem in Henleinom ugoden, tedaj bo mogoče nadaljevati pogajanja. Pravijo, da bodo Henleina spremili na sestanek glavni voditelji sudetske nemške stranke.

Praha, 30. avgusta. c. Tajništvo Runcimanovega odposlanstva je danes popoldne objavilo uradno poročilo, ki pravi, da je danes odposlanstvo sprejelo zastopstvo nemških gospodarstvenikov iz sudetskih krajev. Prišli so na sestanek trije vodilni sudetski gospodarstveniki, ki so izročili svojo epomenico in podali potrebna pojasnila.

Praha, 30. avgusta. AA. Odkar se je vrnil Gwatkin iz Londona, je odposlanstvo lorda Runcimana pospešilo svoje delo. Sedaj zelo pozorno proučujejo nove predloge praške vlade za pogajanje s sudetskimi Nemci. Gwatkin, ki igra zelo važno vlogo, se je večeraj popoldne sestal z odborom šestorice. Snoch je obiskal švicarsko poslaštvo. Lord Runciman pa se je z Benešem pogovarjal eno uro.

3 urna seja angleške vlade

London, 30. avgusta. AA. (DNB) V vseh političnih krogih se opozarja na izredno važnost današnje izredne seje ministrskega sveta, ki se je bo udeležilo 20 članov vlade. Vladni krogi upajo, da se bo lordu Runcimanu v zadnjem trenutku posrečilo premakniti pogajanja med praško vlado in vodstvom sudetske nemške stranke z mrtve točke, in sicer na temelju novih čeških predlogov. Strogo tajnost pa, ki zakriva nove češke predloge, je pripisovati dejstvu, da mora biti poprej zagotovljeno, da bodo ti predlogi res temelj novih pogajanj, preden se začne o njih razpravljati v javnosti. Vest, da bo Anglija izvajala pritisk na Nemčijo, so brez vsake podlage. Prav tako pa so vesti o vojaških ukrepih angleške vlade popolnoma netočne, kakor so tudi netočne govorice o nekem posebnem pojmovanju problemov, ki da ga je prinesel v London angleški veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson. Kakor poprej tako tudi sedaj v Londonu želijo, da bi se ves problem razrešil diplomatskim potom.

Sporočilo, objavljeno po današnji seji britanske vlade, pravi, da so vsi prisotni ministri izrekli svoje popolno soglasje z akcijo in politiko, ki naj jo britanska vlada v bodoče zasleduje. Nova ministrska konferenca ni sklicana, vendar bodo vsi člani vlade ostali v bližini Londona. Politika, o kateri govori to sporočilo, gre po splošni sodbi v smer novega prizadevanja za pomiritev Evrope.

Od 1.-12. septembra
Ljubljanski velesejem

Polovična vozna na železnici, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2.—.

Mednarodna razstava fotografije in filma »Umetnostna razstava« Gospodinska razstava »Vzoren sadni vrt« Obrt, industrija, poboštvo, aeroplani, avtomobili »Plemenski psi 1. in 2. IX.« Tekma harmonikarjev 11. IX.

Lepo zabavišče, velikomestni variete.

Nagradno žrebanje. Darila za obiskovalce velesejma: Motorno kolo, radio-aparat, šivalni stroj, 30 koles.

zane na našo narodno državo, kdo jim vliva ponos, da so njeni državljani. Kdo jim brani, da se ne bi odločili od nje in prestopali v tuja podanstva? Od poldruga milijona jugoslovanskih državljanov v tujini, koliko jih bo še ostalo čez 10, čez 20 let? Le vprašajmo naše konzularne oblasti, pa nam bodo povedale žalostno zgodovino masnega odpadanja. Ali ni to problem, ki bi se ga bilo vredno oprijeti. Problem, ki bi se ga morala z vso svojo močjo oprijeti država, saj je vreden njenih najboljših moči.

Stuttgartski nauk je strašen. Strašen zavoljo tega, ker nam odkriva brezna naše brezbrzičnosti. A je tudi spodbuden, ker nam od-

namen bo pa tudi čuječna pozornost na vsako nenadno spremembo položaja. Seja je trajala 3 ure.

London, 30. avgusta. c. Ze dolgo pred začetkom seje vlade se je pred št. 10 Downing street začela zbirati ogromna množica ljudi, ki je opazovala prihod raznih veličin. Iz sosedne hiše predsedstva vlade je ob 10 stopil predsednik vlade sir Neville Chamberlain v spremstvu svoje žene. Oba sta odšla na svoj redni dnevni izprehod v Hyde Park. Množica je oba spoštljivo pozdravljala, fotografirala pa so od vseh strani vrleti s svojimi aparati. Danes je Chamberlain smeje dovolil, da so ga lahko elikali po mili volji. Chamberlain se je s sprehoda vrnil malo pred enajsto. Točno ob 11 je odšel čez cesto v št. 10 Downing street na sejo vlade, ki se je takoj nato začela.

Dolga posvetovanja francoske vlade

Pariz, 30. avgusta. AA. (Havas.) Na seji ministrskega sveta je zunanji minister Georges Bonnet podal obširen in dokumentiran ekspezo o zunanjem položaju. Ministrski svet je soglasno odobril njegova izvajanja in točen opis francoske politike ter navodila, ki so jih v tej smeri dobili francoski diplomatski zastopniki. Nato je podal splošen ekspezo predsednik vlade Daladier o stanju domače produkcije in o socialnih vprašanjih, ki so v ozki zvezi z narodno obrambo, zaradi česar se morajo ukreniti odločni ukrepi za povečanje njenega efekta.

Pariz, 30. avg. b. Današnji seji francoske vlade, ki ji predseduje predsednik republike g. Lebrun, pripisujejo v političnih krogih največji pomen. Seja ne bo posvečena samo notranjim, temveč v glavnem zunanje-političnim vprašanjem. Informacije, ki jih je francoska vlada sprejela ponoči iz Londona, so tako resne, da smatra francoska vlada položaj za težaven in se pripravlja na odločne ukrepe. Odmev dogodkov v Srednji Evropi, zbiranje angleškega brodogradništva, vaje nemškega vojnega brodogradništva, obisk kanclerja Hitlerja na francoski meji pri Strassbourgu, kjer je pregledal zgrajene trdnjavske pasove, odmev na londonski in pozneje na pariški borzi, je napravilo nemirno razpoloženje. Uradno poročilo vlade je zopet pomirilo najširje narodne sloje, ki, kakor vse kaže,

Chamberlain piše Hitlerju

London, 30. avg. TG. Ministrski predsednik Chamberlain je nocoj odpotoval v Balmoral, kjer bo ostal nekaj dni na počitku. Veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson odpotuje jutri v letalu na svoje mesto. V poučenih krogih pravijo, da sta Chamberlain in lord Halifax od angleškega kabineta dobila svobodne roke, naj ravnata po svoji uvidevnosti. Veleposlanik Henderson pa bo nesel s seboj v Berlin osebno pismo ministrskega predsednika Chamberlaina na kanclerja Hitlerja, v katerem mu bo na zelo prijateljski način, a v nedvoumni besedah povedal, da Anglija želi mirno rešitev sudetsko-nemškega spora. Chamberlain bo poudaril, da ima odločitev v rokah Hitlerja, kajti Henlein ne ravna po svojih lastnih nagibih.

Hitler nadzoruje zapadno mejo

Pariz, 30. avg. TG. Veliko iznenadenje je povzročila v Strasburgu vest, da so nemške oblasti na svojem koncu, ki veže Strasburg in Kehl nad Renom, ukinile vsak prehod. Kmalu se je izvedelo, da je ta ukrep v zvezi z nenadnim prihodom kanclerja Hitlerja v Kehl, kjer je v spremstvu 8 generalov pregledal vse utrdbe. Nemški državni kancler je danes nadaljeval pregled vzdolž vse meje in si je natančno ogledal napredovanje gradnje trdnjavskega pasu. V pariških vladnih krogih je potovanje kanclerja Hitlerja vzbudilo precejšno presenečenje. Toda o kakšnem nemiru ni govora. Podoben vtis je Hitlerjev obisk napravil tudi v

postajajo v finančnem oziru žrtve brezvestnih spekulantov. Vlada je v svojem poročilu jasno orisala položaj v Evropi in pomirjevalno vplivala na francoski narod.

Pariz, 30. avg. c. Listi pišejo, da je med svojim obiskom v Berlinu general Guillemin ponovil marsikaj Göringu, da bo Francija nastopila, če bi CSR bila napadena.

London, 30. avgusta. AA. (Stefani.) Zvedelo se je, da bo francoski veleposlanik v Londonu Corbin odpotoval nocoj na Angleško ter da bo angleški vladi sporočil sklepe, ki jih je na današnji seji sprejela francoska vlada.

Odločitev ne med CSR in Nemčijo, ampak med Anglijo in Nemčijo

London, 30. avgusta. b. Značilno je pisanje dveh angleških listov »Temps« in »Observerja«, zlasti glede dogodkov na Češkoslovaškem. Min. predsednik Chamberlain je vse storil, tako piše, da pride do sporazuma z Nemčijo. On je za to doprinesel v imenu Anglije tudi žrtve, ki so mnogi smatrali, da so prevelike in celo nedostojne za Veliko Britanijo. Naj bo, kar hoče, v angleških političnih krogih so prepričani, da odločitev o češkoslovaškem problemu ne bo padla med Nemčijo in Češkoslovaško, temveč med Veliko Britanijo in Nemčijo.

Po zanesljivih informacijah namerava ministrski predsednik Chamberlain poslati Hitlerju spomenico in obliki pisma, v katerem bo tako jasno izraženo britansko stališče, da ga Nemčija tudi hote ne bo mogla napačno tolmačiti. O tem pismu bodo razpravljali tudi na današnji seji britanskega ministrstva. Veliko pozornost je vzbudila vest, da se berlinski poslanik Henderson ne bo tako kmalu vrnil nazaj v Berlin in da bo ostal v Angliji bržkone tudi ob času nürnberskega kongresa, dasiravno je že prejel poziv, da prisostvuje tem svečanostim.

Resnost položaja vidijo angleški in francoski politični krogi tudi v tem, da so se v Parizu sestali ameriški poslaniki Wilson iz Berlina, Bullitt iz Pariza in Kennedy iz Londona, ter dolgo proučevali razmere v Evropi.

Londonu, kjer mu ne pripisujejo nobenega političnega pomena.

Pariz, 30. avg. c. Večerniki objavljajo v senzacionalni obliki vest, da je nemško vojno ministrstvo sklenilo, da rezervistov, ki so bili vpoklicani na manevre, še ne odpusti. Prvotno bi naj rezervisti odšli domov začetkom septembra, za sedaj pa jim je bilo sporočeno, da bodo mogli zapustiti vojašnice šele 27. oktobra.

Kongres Nemcev iz tujine

Stuttgart, 30. avg. b. Organizacija inozemskih Nemcev, ki imajo svoj 6. kongres, je slavila večeraj triumf tretjega nemškega cesarstva. Vrhunec svečanosti je bil snoch ob spominskih svečanostih za 13 avstrijskimi narodnimi socialisti, ki so za časa vlade kanclerja Dolfusa dali svoje življenje na oltar domovine za povrnitev Ostmarke k Nemčiji. V navzočnosti Gauleiterja Bohleja, glavarja organizacije inozemskih narodnih socialistov, je bila odkrita spominska plošča Ottonu Planetti in Francu Holzweberju, morilecu avstrijskega kanclerja Dolfusa. V svojem govoru je Bohle dejal, da so žrtve 13 avstrijskih narodnih socialistov masčevane z dogodki v marcu mesecu 1938. Njih dejanje je delo, ki ga morajo nadaljevati vsi narodni socialisti v drugih državah, kjer se preganja in tlačni nemški narod. Med delegati so bili tudi zastopniki sudetskih Nemcev.

arabski tovarni avto, poln pušk, dinamita in streli. Oba Arabca, ki sta vozila tovor, sta bila aretirana in odvedena v ječo v Nablusu.

Jeruzalem, 30. avg. AA. (DNB) Železniško postajo Sarajasa na progi v Jeruzalem, je uničil požar. V Deir-Gušumu je vojaštvo razstrelilo dve hiši, katerih stanovanke so sprejele pod streho ranjene aktiviste. Ta kraj leži blizu Nablusa. Pri spopadu med vojaštvom in manjšo skupino aktivistov v okolici Nablusa je neki Arabec našel smrt, dva sta pa ranjena.

Atentat na Stalina?

Varšava, 30. avgusta. AA. (Pat) Časopisje objavlja senzacionalna poročila o atentatu na Stalina. Po teh poročilih je bil izvršen atentat na Stalina v okolici Moskve v trenutku, ko se je pejal z oklopnim avtomobilom v svojo vilo. Trdijo, da je Stalin težje ranjen, nekaj ljudi iz njegovega spremstva pa je ubitih. Po drugih vesteh, ki izhajajo iz vladnih krogov, pa gre le za navadno avtomobilsko nesrečo.

Dunajska vremenska napoved: Zelo oblačno, ponekod padavine, nekoliko hladneje.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno oblačno.

Veličasten zaključek kongresa Pax Romane

17. kongres je brezhibno potekal na slov. tleh
V dneh kongresa so se utrdile vezi med zastopniki katoliškega dijaštva vseh narodnosti

Ljubljana, 30. avgusta.

Prijateljsko ozračje, ki je prevladovalo vse dni kongresa, je prišlo posebno do izraza med slovenskimi delegati, ki so se čutili kakor ena bratska družina. Slučaj je hotel, da so pri romanju na Brezjah preostali za drugo skupino prevoza večinoma Slovani. Kar same od sebe so se oglašile slovanske narodne pesmi, na trgu pred cerkvijo je zadonela himna »Hej Slovani!«, »Teče voda, teče« in litvanska narodna pesem. Litvanci in Litvanke v mičnih narodnih nošah so zaplesali nekaj lepih narodnih plesov in v prisrčnem razgovorju in petju je skoraj kar prehitro prišel avtobus po udeležence, da jih odpelje zopet na Bled.

Slovo od Bleda

Po večerji so kongresisti zopet nadaljevali z resnim delom. V dvorani »Park-hotela« je bilo zadnje delovno zborovanje. Duhovni vodja g. Gremaud je prečital brzojavno pozdravko sv. Očeta, ki so jo zborovalci stoje poslušali. Kongres so pozdravili brzojavno še nuncij prevz. msgr. Felice iz Beograda, nadškof dr. Stepinac iz Zagreba, škof dr. Šrebrnič s Krka in dijaška organizacija Renesansengesellschaft iz Švice.

Burno pozdravljen je stopil na oder kanonik Cardyn, ki je popoldne obiskal tudi naše Brezje, in z njemu lastno ognjevitostjo govoril o psiholoških in moralnih pogojih za uspešno socialno delo. Njegov tehtni govor, ki so ga zborovalci zbrano poslušali, je napravil na vse udeležence močan vtis. Podrobnejšo vsebino bomo objavili jutri.

Ravnatelj »Park-hotela« g. Balanč je za zadnji večer povabil udeležence kongresa na družabni večer, na katerem jim je postregel z odličnim svečincanom. Družabni večer je potekel silno prijetno v prepevanju narodnih pesmi in ob zanimivih družabnih igrah.

Zaključno službo božjo v torek jutraj je imel prevz. g. dr. Rožman v blejski župni cerkvi. Po službi božji so se udeleženci kongresa prepeljali na postajo Lesce-Bled, kjer jim je železniška uprava preskrbela posebne voze. V utrjevanju prijateljskih vezi, menjavanju naslovov in prijetnem kramljanju ter opazovanju lepe slovanske zemlje je kaj kmalu minila vožnja. Ko so se pokazale prve ljubljanske hiše, so si gostje radovedno ogledovali slovensko prestolnico in bili silno navdušeni nad lepih sprejemom na kolodvoru.

Na kosilo so se udeleženci odpeljali v škofjeve zavode v Št. Vid, kjer je bila zanje dvorana slavnostno prirejena. Ob sviranju vojaške godbe, v prijateljskih pomenkih in pozdravih podpredsednika Pax Romane Millota, ki se je v imenu udeležencev zahvalil Slovenski dijaški zvezi za tako odlično pripravljeno kongres ter pozdravih ravnatelja g. dr. Breznika ter vodja g. kanonika Šimenca, je kosilo kmalu

minilo in za konec je godba zaigrala jugoslovansko in papeško himno, ki so ju gostje stoje poslušali.

Zaključno zborovanje v Ljubljani

V avtobusih so se nato prepeljali v Ljubljano, kjer je bilo v franciškanski dvorani zaključno zborovanje. Udeležili so se ga prevz. škof dr. Rožman, minister dr. Krek, župan dr. Adlešič, rektor vseučilišča dr. Kušej, protektor »Slaviae Catholicae« prelat dr. Fr. Grivec, dekan pravne fakultete dr. V. Korošec, predsednik Narodnega odbora Katoliške akcije dr. Žitko in drugi odlični gostje.

Duhovni vodja Gremaud je prebral zaključke dela študijskih dni kongresa z ugotovitvijo, da na univerzah z malimi izjemami številu komunistov ni tako veliko, da pa so dobro organizirani in da so zelo agilni. Liberalizem na univerzah je k razširjenju komunizma mnogo pripomogel, zato pa moramo sedaj z močno katoliško akcijo njegovo napredovanje ustaviti in z delom dokazati, da je rešitev vseh težkih socialnih problemov le v katolicizmu. Ker pa vsega dela ne morejo opraviti duhovniki, morajo aktivno sodelovati pri tem delu tudi laiki, ki morajo predvsem dobro poznati socialne nauke katoliške cerkve in v svojem življenju izpričati veličino katoliškega nauka.

Predsednik dr. Vraber je nato slovesno sprejel v Pax Romano dve novi zvezi: Theta Kapa Phi iz Amerike in pa bolgarsko dijaško zvezo sv. Cirila in Metoda. Burno pozdravljen se je zahvalil za sprejem najprej zastopnik ameriške zveze Kirchner, ki je v znamenju tesnega sodelovanja in zvestobe načelom Pax Romane izročil predsedniku krasno plaketo kot dar svoje dijaške zveze. V viharju navdušenega pozdravljanja je stopil na oder zastopnik bolgarske zveze g. Pascaref, arhimandrit iz Sofije, ki se je zahvalil za sprejem in poudaril svoje veselje, da je bila bolgarska dijaška zveza slovesno sprejeta v delovno skupnost katoliških akademikov prav na tleh bratskega slovenskega naroda.

Tajnik g. Rudi Salat je podal še resolucije odbora Pax Romane, ki se nanašajo na tehnično delo, od katerih je važna predvsem ta, da bo prihodnji kongres Pax Romane leta 1939 v Washingtonu, kjer bodo študijski dnevi, in pa v New Yorku, kjer bo kongres sam. Razglasil je tudi izid volitev. Novi predsednik je Američan g. Kirchner, ki ima nalogo, da za prihodnje leto organizira in pripravi kongres. Zastopnik Slovenske dijaške zveze dr. Vraber je postal prvi podpredsednik.

Kongres je pozdravil nato ljubljanski župan dr. Adlešič.

Govor ljubljanskega župana

»Pozdravljam Vas v imenu Ljubljane, glavne mesta Slovenije, ki Vam je prišla odkrivati svoja čuda v Rogški Slatini in Vam je na Bledu razkazala izbiro svoje najvišje lepote, da Vam sedaj v svojem središču, v beli Ljubljani, odpre svoje srce in razodene svoja sodobna prizadevanja na trdnih temeljih prastarih tradicij.

Rogaška Slatina Vas je opomnila na burne viharje naše matere zemlje, ko je iz njene razbolele notranjosti privrela v bolečinah potresov porojena zdravilna voda v tolažbo človeštva.

Kakor so katastrofe pred davnimi vekovi hotele ugonobiti našo zemljo, tako je svetovno klanje pretlo uničiti vse dobro in plemenito na njej. In iz tisočih ran kulture so privrli večni vrlici krščanske ljubezni, da kakor balzam zacelijo skale rane ponižanega človeštva. Ta čudodelna živa voda je okrepila akademsko mladino, da se je združila v Pax Romano z namenom, da z balzomom krščanske ljubezni zaceli rane svetovne vojne.

Pred Vami so bili na Bledu diplomatje, da ohranijo in utrdijo mir. Reševali so ga s pogodbami in utrdili z orožjem. Vi, spoštovani predstavniki Pax Romane, pa rešujete mir s prizanesljivo strpnostjo in ga utrjujete s krščansko ljubeznijo, kakršno nas uči neskončna modrost Tistega, ki je z lepoto tako radodarno okrasil našo malo deželo, kakor bi hotel pokazati podobo raja.

S svojo zunanjo sliko Vam je naša domovina pokazala že tudi svoj notranji podoba in Vas ob vsakem Vašem koraku s preminogimi spomeniki stare kulture in z dostojnimi dokazi sodobnih prizadevanj gotovo tudi prepričala o vsestransko visoki višini slovenskega naroda; naša prastara in v vabljivo velemesto se razvijajoča Ljubljana Vam od srca rada vse to tudi dokaže!

Spoštovani in častiti gostje, več delov sveta in dolgo vrsto najodličnejših in tudi najmočnejših narodnosti in držav zastopate, da se po velikosti in številu ne moremo meriti z Vami! Toda dasi mali in stisnjeni v ozki kotiček med dva mogočna naroda, smo si ohranili svoj jezik in že v 16. stoletju v njem tiskali velika dela ter si ustanovili literaturo, ki je tako napredovala in se razcvetela, da dela naših pesnikov in pisateljev dandanes čitajo v prevodih tudi drugi narodi ter so uvrščena v svetovno literaturo. Na križišču cest narodov od severa proti jugu in z zahoda na vzhod se je bujno razvila umetnost in našo deželo obogatila z nešteti spomeniki, ki so med njimi pravi biseri. Baročna doba nas je obogatila z veliko Valvazorjevo zgodovino in opisom dežele ter sploh z največjim razcvetom kulture, da danes moramo občudovati plodove tedanjega dela, ki nam jih odkriva naša baročna Ljubljana s svojimi ponosnimi stavbami in z njih notranjo opremo. Na teh spomenikih najlepše vidimo, kako smo Slovenci znali srečno povezati tuje vplive s svojimi značilnostmi in iz njih ustvarili samobitno slovensko kulturo. Dandanes tudi tuji svet s spoštovanjem govori o naši umetnosti ter občuduje zlasti našo sodobno arhitekturo, ki jo prav v Ljubljani spoznate pri izpolnjevanju stare baročne Ljubljane v sicer majhno, a lepo mesto.

Ljubljana se čuti zelo počaščeno, ko Vam odpira svoja gostoljubna vrata s trdno vero, da bo Vaše delo imelo tudi velik uspeh.

V sedanjih nemirnih časih vsi narodi hrepene po miru. Eni ga hočejo doseči z močjo fašizma in rasizma, drugi pa s sredstvi boljševizma. Toda niti rjavi niti črni niti rdeči Cezarji ne bodo rešili sveta, pač pa prinese trpečemu človeštvu srečo traj-

nega miru edino tisti Kralj, ki so že ob Njegovem rojstvu zapeli angeli: »Mir ljudem na zemlji!«

Ves svet išče potov za obvarovanje miru, edino Pax Romano kaže pravo smer ter tudi jamči, da bo vse človeštvo deležno sreče trajnega miru le tedaj, ko vsem dušam zavladava Kristus — Kralj.

V tej misli prisrčno pozdravljeni v prestolnici Slovencev, naši beli Ljubljani!

Za g. županom je v slovenščini in latinščini pozdravil zborovalec rektor slovenske univerze dr. Kušej, ki je izrazil svoje veselje nad delom Pax Romane, ki služi utrditvi miru, in želel, naj se delo zborovalec plodno nadaljuje med letom pri posameznih narodnih zvezah.

Predsednik dr. Vraber se je zahvalil prevz. dr. Rožmanu, zastopniku jugoslovanskih škofov, ki so prevzeli pokroviteljstvo nad kongresom, za njihovo naklonjenost, zahvalil se vsem članom častnega predsedstva in častnega odbora, članom izvršilnega odbora, posebno g. Gremaudu in Salatu

Glavna kolektura državne razredne loterije

„Vrelec sreče“
Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ulica 14
zopet obveščam

da so v moji kolekturi kupljene srečke zadele dne 30. avgusta sledeče dobitke:

št. 28.146 din 80.000, št. 28.144 din 8.000, št. 21.720 din 8.000
in 26 dobitkov po 1000 dinarjev.

Zastopniki jugoslovanskega avtomobilizma pri predsedniku vlade

Bled, 30. avgusta.

Predsedstvo osrednjega Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije je sklicalo svojo redno sejo na Bledu. Seje osrednjega Avtomobilskega kluba iz vse države so se udeležili predsednik Avtomobilskega kluba iz Beograda dr. Velizar Janković, iz Zagreba g. Milan Bošnjak in iz Ljubljane g. Avgust Praprotnik. Poleg njih se je udeležil tudi glavni tajnik Avtomobilskega kluba g. Milan Tadić. Na konferenci so predvsem razpravljali o cenah bencina ter se je ugotovilo, kako je sedanja vlada ugodila vsem avtomobilistom, ko je znižala ceno bencinu. Prav tako so govorili na konferenci, naj se Avtomobilski klubi zavamejo za to, da bi merodajni činitelji v naši državi, predvsem gradbeno ministrstvo, storili potrebne korake, da se čimprej prične z gradnjo lepih modernih in širokih avtomobilskih cest. Včeraj zvečer je zgoraj omenjene predsednike posameznih avtomobilskih klubov sprejel predsednik vlade dr. Stojadinović. Osebo so mu izrazili zahvalo in priznanje za vse olajšave in koristne ukrepe, ki jih je kraljevska vlada napravila v letošnjem letu za napredek in razvoj jugoslovanskega avtomobilizma. Ob tej priliki mu je pred-

ter članom pripravljalnega odbora, zlasti predsedniku inž. Tepežu za sodelovanje pri pripravah kongresa. Zahvalil se je tudi vsem udeležencem za sodelovanje pri delu kongresa in izrazil upanje, da bodo tesne vezi, ki so se navezale v teh prelepih dneh, ostale trajne.

Novi predsednik Pax Romane vabi v Ameriko

Nato je izročil svoje mesto novemu predsedniku dr. Kirchnerju, ki se je za izvolitev zahvalil in v lepem govoru poudaril, da hoče vse svoje sile zastaviti, da se to plodovito in vsega priznanja vredno delo za najvišje človeštanske in katoliške ideale tudi v bodoče nadaljuje. Duh ednosti in bratstva v Kristusu, ki se je pokazal tako močnega v teh dneh, mora ostati živa vez v delu Pax Romane v prihodnji poslovni dobi. Vse zastopnike zveze je povabil na prihodnji kongres, ki bo v Ameriki, in jih prosil, naj zanimanje za delo Pax Romane poneso med vse katoliške dijakke, ne samo med te, ki se morejo udeleževati vsakoletnih kongresov. Na koncu se je zahvalil pripravljalnemu odboru in vsem drugim, ki so imeli dela z letošnjim kongresom, s hvala lepa v vseh njihovih domačih govoricah.

Zadnji je spregovoril še poslovilno besedo duhovni vodja Gremaud, ki je rekel, da je srečen, da se je mogel udeležiti tudi tega kongresa na slovenskih tleh in da vidi, da je vez med izobraženstvom katoliških narodov vedno močnejša in sodelovanje vedno tesnejše. Za uspešno delo pa je potrebna podrobna organizacija, ki edina more dobro zamisliti tudi udeleževati v vsakdanjem življenju. Ko se moramo sedaj ločiti, bomo vendar ostali združeni v bratski katoliški misli in pa v delovni skupnosti naše ljubljene organizacije Pax Romane.

Blagoslov zastopnika jugoslovanskih škofov

Ljubljanski škof prevz. dr. Gregorij Rožman, ki je kot zastopnik vseh jugoslovanskih škofov in posebej kot zastopnik predsednika jugoslovanskih škofovskih konferenc, bolnega zagrebškega metropolitana dr. Alojzija Stepinca daroval začetno službo božjo na Bledu ter kongresiste pozdravil v govoru, ki je globoko odjeknil v srcih mednarodne mladine, je na koncu kongresa vsem udeležencem podelil blagoslov.

„Slavia Catholica“

Ko se je končalo zborovanje Pax Romane, so se delegati slovenskih dijaških zvez in starešinastali še na kratek sestanek, ki je predvsem obravnaval prihodnji kongres, ki bo leta 1939 v Bratislavi.

Japonci proti drugi prestolnici Kitajske Pas japonske vojske obkoljuje Hankov v oddaljenosti 150 kilometrov

Šanghai, 30. avgusta. Nastopil je jako važen trenutek nenapovedane vojske med Japonsko in Kitajsko, ki se je začela julija lanskega leta. Japonska armada je na tem, da zavzame Hankov, kamor se je bila preselila osrednja kitajska vlada maršala Čankajška, potem ko so Japonci zavzeli prestolnico moderne Kitajske, Nanking. Zavzetje Hankova bi pomenilo za Kitajsko vsekakor zelo odločilno dejstvo v obojestrnem sporu z Japonsko, čeprav bi s tem osvajačni pohod Japoncev v kitajsko ozemlje ne mogel zaznamovati konca vojske, ki bi se brez dvoma nadaljevala, čeprav morebiti ne v dosedanjem obsegu.

Kitajski vrhovni vodja in vojskovodja Čankajšek je sklenil, da brani Hankov do zadnjega moža. Japonska armada je od Hankova oddaljena povprečno 150 km v vseh smereh, skuša pa to začasnno prestolnico kitajske vlade in vrhovnega poveljstva armade zavzeti s pomočjo obkolitve. Japonci prodirajo proti Hankovu po široki dolini reke Jangce direktno v smeri z vzhoda na zapad, kjer so že zavzeli važno postojanko Tajhu. Potem prodirajo proti Hankovu z jugovzhodne strani istotako po dolini Jangceja ter so v tej smeri dospeli do gričevja Lušan, kjer jim stoji nasproti baje 100.000 mož kitajske armade. Tam divja sedaj huda bitka med Japonci in Kitajci, ki skušajo

Petošolci, petošolke!

Več dijakov, ki se nameravajo letos vpisati v V. gimnazijki razred in nimajo še stanovanja, dobijo v Kočevju celotno prvostavno oskrbo pri družinah z dobrim nadzorstvom za mesečnih 300 do 400 din. Prijave se sprejemajo pri vpisu do 3. septembra in za zamudnike do 5. septembra.

Akejski odbor za popolno gimnazijo v Kočevju.

Pristojbina za državno stražo pri prireditvah

Kakor smo že včeraj na kratko omenili, je notranje ministertvo izdalo uredbo o upravnih pristojbinah za državno stražo pri raznih prireditvah. Danes podajamo glavna določila te uredbe.

Upravne pristojbine bodo plačevali:

1. Prireditelji javnih prireditev, za katere se plača vstopnina.

2. Prireditelji javnih prireditev, za katere se plača nagrada, a ne vstopnina (n. pr. vrtjak, toboğan, avtodrom, električni čoln, sejmejo streljanje, itd.).

3. Lastniki gostiteljskih obiri, ki poleg svojega rednega poslovanja redno prireajo za razvedrilo občinstva glasbene prireditve in druge zabave in sicer od 24 dalje; kadar pa prireajo posebne koncerte ali pa ples, plačajo pristojbino za ves čas.

4. Lastniki raznih podjetij, skladišč in drugih objektov, ki zaprosijo za policijsko nadzorstvo zanje (kadar prireditelji sami zaprosijo za asistenco policijskih organov, a ti niso dolžni po svoji uradni dolžnosti to asistenco dati, kakor n. pr. pri raznih sprejemih itd.).

Pristojbina se ne sme pobirati pri predstavah v državnih gledališčih, pri prireditvah Rdečega križa, pri šolekih prireditvah kakršnekoli vrste in tudi ne pri prireditvah, katerih čisti dohodek gre v korist revežev. Ban lahko oprosti te pristojbine tudi druga človekoljubna društva. Upravna pristojbina se plača za vsakega pri javni prireditvi z nadzorno službo zaposlenega uradnika splošne uprave ali uradniškega pripravnika; sem spadajo tudi policijski izvršilni uradniki, ne glede na položaj in skupino. Ta pristojbina se plača od vsake ure, in sicer od 6 do 18 pa 8 din na uro, od 18 do 6 pa po 12 din na uro, za zvaničnike in agente (semkaj spadajo tudi policijski agenti in uniformirani organi) pa za vsako uro od 6 do 18 po 5 din in od 18 do 6 po 7 din. Lastniki gostiteljskih obiri, ki imajo poleg svojega rednega poslovanja za razvedrilo občinstva tudi godbo, plačajo ne glede na število zaposlenih izvršilnih organov po 5 din na uro, in sicer od 24 dalje.

preprečiti, da bi japonska armada prodrla čez lušansko gorovje od juga na Hankov. To bi bilo tem bolj usodno, ker bi Japonci na ta način prerezali železniško progo, ki vodi iz Hankova na jug v Kanton, odkoder prihaja kitajski armadi pretežna večina vojnega materiala, katerega dobavljajo francoske in angleške tvrdke. Medtem ko divja bitka pri Lušanu, prodirajo Japonci na Hankov tudi s severa, to je iz smeri, kjer vodi železnica na Hankov iz Pekinga, ki je, kakor znano, že davno v japonski oblasti. Tukaj so Japonci zavzeli že zelo važne postojanke ter so že zelo blizu Hankovu in imajo premagati samo še gričevje Kabe, kjer skuša kitajska armada ustaviti prodiranje japonskih divizij.

Na sovjetsko-mandžurski meji zatišje

Japoncem prihaja zelo prav, da rdeča armada na korejski meji, ki se je pred mesecem skušala polastiti hriba Čangkufeng, popolnoma počiva, kakor je bilo to določeno v premirju, sklenjenim med Litvinovim in japonskim poslanikom v Moskvi Šigimicijem. Stalin je začel zdaj novo tiščenje v državi, ki prizadeva tudi častnike in politične komisarje daljno-vzhodne armade, ki vrh tega trpi tudi zaradi tega, ker je obmejna reka med Korejo in rusko primorsko provinco, Tumenj, prestopila bregove, tako da morajo sovjetske čete, ki so se vkopale nasproti gričevju Čangkufenga, preskrbeti z živili s pomočjo letal. Ugotovilo se je tudi, da ruska letala, o katerih se je pred tednom poročalo, da so letela nad japonskim ozemljem mandžurskim ozemljem, niso imela namena, da kršijo nevtralnost, ampak so zgorela pot, ker zaradi povodnji ni mogoče več zgoraj meje med ruskim in korejskim ozemljem.

Težki pogoji sovjetov

Diplomatično ozadje tega preobrata v Aziji, ki omogočuje Japoncem, da zmagovito, čeprav z velikimi težavami, nadaljujejo svoj pohod v srce Kitaja, razlagajo v Londonu, kjer seveda dogodke v Aziji spremljajo z največjo pozornostjo in »krbjo«, s tem, da se Rusija na noben način ni smela zaplesti v obojestrni spor z Japonsko, ker mora stati budno na zapadni meji, če bi zaradi Češko-slovanke izbruhnil kakšen konflikt med Nemčijo in Francijo. Toda to nikakor ni poglavitni vzrok, da je Rusija v sporu zaradi hriba Čangkufenga nasproti Japoncem morala odnehati. Glavni vzrok je namreč v tem, da so ruski sovjeti pred mesecem stavili Čangkajškovi vladi oziroma kitajski nacionalni vladi ali kuomintangu, kakor se ona imenuje, pogoje, ki pomenijo važne koncesije, katere bi moral dati Čankajšek, da ga sovjetska Rusija od konca podpore v borbi zoper japonski imperializem. Ti pogoji so pa tako težki, da Čankajšek nanje do danes ni mogel končno veljavno odgovoriti, zaradi česar je njegov odpor proti japonskemu prodiranju zelo oslabil. Ti pogoji bi namreč pomenili, da se Kitajski skoro popolnoma odreče svoj narodni in državni neodvisnosti, ter se podredi varuštvo moskovskih sovjetov, ki bi dirigirali kitajske komuniste, katerim bi, ako bi Čankajšek sovjetske pogoje izpolnil, dejansko pripadla vsa oblast na Kitajskem.

Osebnosti

Belgrad, 30. avg. m. Premišljen je 'anko Stadler, pristav 8. skupine od okrajne javarstva v Kranju k okrajnemu glavarstvu v Slovenj gradec.

Tovarnar dr. Fritz Opel umrl

Dunaj, 30. avgusta. c. Danes je tukaj umrl začet od srčne kapi znani nemški industrijec in avtomobilski tovarnar dr. Fritz Opel.

Navdušen sprejem kongresistov Pax Romane v Ljubljani

Sprejem udeležencev kongresa Pax Romana na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Ljubljana, 30. avgusta.

Končno je pozdravila tudi slovenska prestolnica Ljubljana drage goste, ki so se udeležili letošnjega kongresa »Pax Romane« v Sloveniji.

Člani »Pax Romane«, kakšnih 250 po številu, so dospeli z Bleda v Ljubljano danes z opoldanskim vlakom. Na kolodvoru jih je pričakovala velika množica tukajšnjega občinstva, zlasti katoliške mladine, duhovštine in raznih predstavnikov. Pri sprejemu so bili navzoči mestni župan dr. Juro Adlešič, zastopnik Prosvetne zveze ravatelj Zor, prof. Detela kot zastopnik francoskega konzulata, zastopnika tukajšnjega Društva prijateljev poljskega jezika dr. Tine Debeljak in gđc. Antosieviczeva, ing. Sodja kot podpredsednik pripravljalnega odbora za ta kongres, starešina Vseslovenske gasilske zveze in gasilske zajednice za Slovenijo dr. Anton Kodre ter drugi. Ob prihodu vlaka je zaigrala vojaška godba koračnico, med gosti na vlaku in občinstvom na peronu pa je nastalo pristržno pozdravljanje. Goste je vodil predsednik prof. Maks Vrabec iz Ljubljane. Tukajšnji odličniki so pristržno pozdravili došle goste, naša dekleta pa so jim izročila lepe slovenske nagelje. Na peronu so gostje in ljubljansko občinstvo izbruhnili v pristržno medsebojno elikanje in pozdravljanje. Po sprejemu na kolodvoru se je razvil lep spreved po Masarykovi in Miklošičevi cesti na dvorišče Akademskega doma. Raz mnoga okna so udeležence tega spreveda živahno pozdravljali. Udeleženci so v sprevedu peli

staro dijaško himno »Gaudeamus« ter razne svoje himne. Na dvorišču Akademskega doma so dobili udeleženci kratka navodila za nadaljnje bivanje v Ljubljani. Posamezne skupine so se dale tudi fotografirati, enako pa so fotografi oblegali s svojimi aparati ves spreved in vso skupino udeležencev. Zanimiva je bila skupina Holandcev, ki jo vodi župnik Sassen iz Utrechta. Ta skupina je prav lepo prepevala svoje pesmi. Posebno zanimiva je bila tudi skupina Litvancev, od katere so bile nekatere članice v zanimivih litvanskih narodnih nošah.

Goste so se nato s tramvajem odpeljali v St. Vid, kjer so bili gostje Zavoda sv. Stanislava. Popoldne so se vrnili v Ljubljano, kjer so se udeležili poslovnih akademij v frančiškanski dvorani.

Slovenski dan v Kočevju

Na slovenskem dnevu v Kočevju prihodnjo nedeljo, dne 4. septembra govori tudi minister notranjih zadev dr. Anton Korošec

Slovo od župnika V. Poljanca

V ponedeljek, 29. avgusta je bil pokopan v Škofjancu na Koroškem župnik Vinko Poljanec, voditelj koroških Slovencev in borec za njihove narodnostne pravice. Pogreba se je udeležilo veliko število domačih župljanov ter zastopniki koroških Slovencev iz vseh župnij in občin z desne in levega brega Drave. Prišli so tudi sorodniki in prijatelji »Poljančevega Cenka« iz njegove rojstne župnije Sv. Urbana pri Ptuju ter Maribora in iz Mežiške doline. Zadušnico za pokojnim župnikom je opravil stolni dekan celovški msgr. Podgorc, ki je spregovoril in nabit polni cerkvi škofjancem župniku Poljancu tudi v slovo. V svojem govoru je msgr. Podgorc z dokumenti in citati dokazoval, da le duhovnik vrši pravo kulturno poslanstvo in da more le vera prinesiti in ohraniti pravo kulturo. Po cerkvenem govoru in sv. maši se je razvil velikanski pogrebni spreved po Škofjancu, katerega se je udeležilo najmanj 3000 ljudi. V sprevedu je korakalo 82 župnikov in duhovnih sobratov ter so bile po njih zastopani vsi slovenski kraji na Koroškem. Spreved je vodil msgr. Podgorc. Med duhovniki je bilo opaziti odlične koroške duhovnike, med njimi tinskega prošta Benedeka. Stolni dekan dr. Cukala iz Maribora je zastopal mariborskega knežskofa dr. Tomažiča. Pri grobu je pokojnemu govoril v slovo tinski prošt Benedek, ki je poudarjal tri velike lastnosti pokojnega župnika in voditelja Slovencev, to je: njegovo pokorščino, njegovo vdanost v voljo božjo in njegovo zvestobo. Tisočglave množice so v največji tišini poslušale poslovnice besede in ni ostalo nobene oko suho pri poslednjem slovesu. Zastopnik Slovenske prosvetne zveze za Koroško g. Zwitter je v močnatih besedah povedal zadnje slovo predsedniku Koroške prosvetne zveze ter je poudarjal razmere, v katerih koroški Slovenci živijo. Kakor trda, težka koroška zemlja na Poljančovo krsto so padale Zwitterjeve besede med navzoče pogrebe. Po končanem pogrebu se pogrebi kar niso mogli raziti in vsak je hotel še osebno vzeti slovo od priljubljenega voditelja. V najlepšem redu in miru so se poslavljali pri odprtem grobu od njega vsi, ki so prišli od blizu in daleč. Otroci in mladeniči in ponosni kmetje so poljubljali grude zemlje ter jih metali na krsto. Velik kup rož so prinesli s seboj in z njimi skoraj napolnili grob. Tiho, kakor so prišli, so se pogrebi razšli in nesli s seboj vtise te svojevrstne manifestacije.

Slovinci, Slovenke!

V nedeljo, dne 4. septembra bo v Kočevju Slovenski dan. Ta tabor bo združen s proslavo 20-letnice Jugoslavije, bo najpomembnejši izmed vseh letošnjih taborov na Slovenskem. Pokazalo se bo, da biva in živi na Kočevskem slovenski rod!

Pozivamo, vse katoliške Slovence in Slovenke, da se udeležijo te narodne prireditve.

Vabimo, da pridete v narodnih nošah, fantovskih in dekliških krojih!

Želimo, da odpošljejo vsa Prosvetna društva svoja zastopstva in to s prapori, ker ta dan bo blagoslovitev zastave Kat. slov. prosv. društva v Kočevju.

Bog živ!

Narodni odbor v Ljubljani.

Navodila za narodni tabor v Kamniku 4. septembra

1. Organizacije, ki želijo sodelovati na taboru, naj to sporočijo Pripravljalnemu odboru, ako tega še niso storile. Prav tako naj se javijo pisмено vsi, ki hočejo tabor pozdraviti.

2. Da ne moti slavnostnega razpoloženja tabora, se je Pripravljalni odbor odločil, da v nedeljo 4. septembra popoldne ne bo v Kamniku nobene prireditve. Vsi udeleženci tabora se bodo lahko takoj po zaključku razšli, posebno še, ker imajo ugodne zveze z vlaki.

3. Prostor za zbiranje uniformiranih in organiziranih skupin je med gostilno Rode in rojstno hišo generala Maistra. Zadostno število rediteljev bo odkazovalo vsem prostore. Čas zborovanja od 8-9.

4. Na taboru so nad vse dobrodošle narodne noše vseh vrst. Kdor le more, naj na narodni tabor pride v narodni noši.

5. Ker je znak za tabor strogo obvezen, naj ga društva za udeležence že naprej naročijo. Cena 1 din.

6. Pripravljalni odbor se posebej za prehrano ne briga. Vendar se bo potrudil, da prijavljenim skupinam, ki so izrazile tozadevno željo, po možnosti ustreže.

7. Spomin dveh velikih mož, dr. Korošca in gen. Maistra, ki jih hoče tabor počastiti, zahteva kar največjo udeležbo, pa tudi kar najlepši in navdušeni potek tabora. Vsi udeleženci naj vedo, da hočemo s takimi tabori braniti svojo vero, svoj jezik in svojo zemljo. Udeleženci naj vzamejo s seboj tudi knjižice za ljudsko petje. Pele se bodo iste pesmi kot v Ljubljani na mladinskem taboru.

Z narodnega tabora v Ljutomeru: Množice ljudstva med sv. mašo.

Na milijone gospodinj

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:

najboljša nega za dragoceno perilo je zares dobro milo, kakor je Schichtovo terpentinovo milo. To milo odpravi temeljito in prizanesljivo vso nesnago. Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHT^{ovo} TERPENTINOVNO MILO

pere
bleščeče
belo

Kmečki tabor na Remšniku

Remšnik, 29. avgusta.

Veliko veselje je zaplulo po Remšniku in sedmih župnijah, ko je v soboto na večer prispel k nam g. ban in njegova gospa soproga. Ze od daleč so visoka gosta pozdravili številni slavoloki in okrašeni mlaji ter pokanje topičev. Ko se je zmrčilo, pa je zagorelo daleč naokrog okrog 30 kresov. G. bana je v imenu občine pozdravil župan g. Jerič, v imenu župnije pa g. župnik Pavlič, ki je kmečki tabor organiziral. Pozdravil ga je tudi šolski upravitelj Arko in zastopnica remšniških deklet. Drugo jutro, pred taborom, si je g. ban ogledal občinsko pisarno, šolo, prostor za nov društveni dom ter razstavo domače živine, izdelkov in pridelkov. Po pozni sv. maši je otvoril zborovanje g. župnik Pavlič, ki je pozdravil g. bana, pokrovitelja kmečkega tabora, in njegovo gospo soprogo ter ostale odlične goste in zborovalce. Prvi je govoril g. ban, ki je izjavil:

»V stari Avstriji ni bil običaj, da bi na ljudska zborovanja prihajali najvišji predstavniki oblasti in zastopniki kralja. Kraljevi namestniki niso bili niti kmečkega rodu, niti slovenske krvi. Na visoka mesta so mogli priti samo stanovni visoke aristokracije, grofje in baroni; za sinove, ki so se rodili pod preprosto streho kmečke hiše, so bila vrata do visokih državnih položajev trdno zaprta. Zato ti gospodje niso imeli ne smisla ne srca za preprosto kmečko in delavsko ljudstvo in na taka ljudska zborovanja, kakor je danes, tudi niso prihajali. Po drugi strani so pripadali bivši oblastniki drugi narodnosti, ne slovenski. Celo nižja mesta okrajnih glavarjev in predstojnikov sodišč so bila pridržana za sinove nemške narodnosti, Slovenec je le izjemoma in redko mogel priti na take položaje in še to nikdar v severnih obmejnih krajih, temveč le kje na nekdanjem Kranjskem, Goriškem ali na Krasu.

Kako vse drugače je danes, ko Vas, dragi kmetje, kot sin kmečkih staršev lahko pozdravljam v imenu najvišje državne oblasti. Za vse, kar imamo, se moramo mi Slovenci zahvaliti kmečkemu stanu in preprosti slovenski kmečki hiši. Največje moke, ki smo jih imeli v svoji zgodovini, so nam rodile kmečke matere. Kmečka hiša nam je skozi stoletja in tisočletja ohranila naš narodni slovenski jezik, posodo našega narodnega duha.

Kmečka hiša je bila, ki nam je razvijala iz roda v rod našo slovensko pesem. Kmečki hiši se moramo zahvaliti, da so vaši lepi kraji še danes slovenski in jugoslovanski. Remšnik je znan po tem, da je bil že od nekdaj narodno zelo zaveden. Moja želja je, da bi po lepih remšniških gričih tudi v bodoče živeli zavedni Slovenci in zavedne Slovenke in da bi po vaših domovih vedno plamtela močna ljubezen do naše lepe jugoslovanske države. Kot Slovenci smo rojeni. Kakor ni mogoče, da bi se hrast pretvoril v javor, tako ni mogoče, da bi Slovenec, ki je rojen od slovenskih staršev, mogel kdaj postati kaj drugega. Tudi če bi na zunaj kdaj svojo narodnost zatajil, bo po svojem bistvu in svojih posebnostih ostal Slovenec. Želim obenem, naj bi zlasti ti na naši severni narodni meji slovensko narodno zavest zvesto spremljala tudi močna jugoslovanska državna

zavest. Ako bo naša meja trdna in močna, se nam ni bati ničesar. Potem bo tudi v notranjosti naš narod lahko mirno gradil na svojo kulturo in napredek svojega gospodarstva. S tem, da sem prišel med vas, sem hotel poudariti, kako veliko važnost pripisuje vlada in državna oblast tem našim obmejnim krajem. Želim, da bi zlasti obmejni kraji bili v narodnem in državnem oziru visoko zavedni. Zavedajmo se, da kot Slovenci moramo ljubiti svojo državo Jugoslavijo. Nam Slovincem kot malemu narodu ni nikjer drugod pod božjim soncem prostora, nego v Jugoslaviji. Samo velika Jugoslavija more zagotoviti nam Slovincem obstoj, napredek in bodočnost. Ta misel naj zlasti prodre v vsa vaša srca, v vse vaše domove in zajame slehernega človeka na naši narodni in državni meji. Naj vaš kmečki tabor obilno pripomore, da se ta želja izpolni.

Tudi naslednji govorniki: Kugovnik, domačina Golob in Vezovnik, Gajšek, Leskovar Jože, Martelanc, Peruš, Vrhnjak, so poudarjali potrebo močne kmečke stanovske organizacije in samopomoči ter zvestobo do slovenskega naroda in države.

Ob zaključku lepo obiskanega tabora je predsednik tabora g. župnik Pavlič predlagal vdanostne brzojavke Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu in notranjemu ministru g. dr. Korošču. Končno je tabor sprejel važne resolucije, med njimi zlasti dve: 1. Kmečki tabor na Remšniku prosi vlado in bansko upravo, da se lovski zakon spremeni tako, da bodo koristni kmečkemu stanu bolj zavarovane. 2. Uredba o likvidaciji kmečkih dolgov naj se spremeni v tem smislu, da se pri zaščiti kmetu vzame glede gozdov za podlago čisti katastrski donos, ne pa površina.

Popoldne je g. ban z gospo soprogo in spremstvom krenil k Sv. Pankraciju in na Kaplo, kjer ga je sprejel celokupni občinski odbor in sta visoka gosta pozdravila g. župnik Lavrenčič in župan Hartman.

Na Remšniku pa so Korošci zaigrali »Koroško kmečko ohceto« tekmovali so tesači, ljudstvo pa je lovilo srečo pri srečolovih in se pošteno zabavalo.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravno »Franz-Josef« grenčice.

Dekan Viktor Lunder — 50 letnik

Duhovni svetnik, župnik in dekan v Kozjem g. Viktor Lunder obhaja danes petdesetletnico svojega rojstva. Ne obhaja tega pomembnega dneva javno, ker v svoji skromnosti ne ljubi takih prireditev. Ne more nam pa zabraniti in nam šteti v zlo, če se ob tej priliki ozremo nazaj in se spomnimo na delo, ki ga je opravil v času svojega bivanja v Kozjem. Prenovljena in preslikana je cerkev, podaljšane klopi v cerkvi. Kamnita tla so pozimi pregrnjena z debelimi preprogami, nameščene so druge orgle, urejeno pokopališče in v zadnjem času prenovljeni stranski oltarji. Vse to delo pa je kot izredno skrben gospodar znal opraviti z najmanjšimi stroški, vse nekako na tihem, tako da župljani niso imeli velikih plačil. Zraven vsega tega dela in skrbi s svojim gospodarstvom pa je ob vsakem času in ob vsakem vremenu pripravil obiskati bolnika in mu nesi zadnjo popotnico. — Gospodu dekanu želimo, da bi ga Bog ohranil zdravega in zadovoljnega še dolgo vrsto let, da bi mogel še veliko dobrega in koristnega storiti v blagor svojih župljanov.

Prosvetni dan v Dobrniču

V nedeljo, 4. septembra t. l., bo g. škof dr. Rožman blagoslovil Baragov prosvetni dom. Ta slovesnost bo združena z velikim zborovanjem dolenskih mladine, ki se ga bo udeležil tudi pokrovitelj prireditve minister dr. Krek.

Ob 8.30 sprejem gostov in spreved. Ob 9. sv. maša na prostem, nato blagoslovitev novega Baragovega doma.

Ob 10. zborovanje na prostem. Govorila bosta minister dr. Krek in banski svetnik odvetnik Dimitrij Vebler iz Novega mesta.

Popoldne: Ob 12.30 skušnja vseh nastopajočih. Ob 13.30 litanije in nato velik telovadni nastop.

Jesenice

Gospe in gospodične, ki žele obiskovati državni čipkarski (toledo) tečaj na Jesenicah, obveščamo, da je vpisovanje v tečaj 1. septembra od 9 do 11 dopoldne v narodni šoli II. nadstropje. Poučevali bodo vezene vse vrste mreženje, pletenje, kvačkanje in tkanje preprog brezplačno.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 31. avgusta: Rajmund (Rajko), spoznavalec; Pavlin, škof. Ta mesec se je dan ekščil od 14 ur 49 minut za 1 uro 25 minut na 13 ur 24 min. Četrtek, 1. septembra: Egidij (Tilen), opat; Verena, devica.

Osebnosti

— Pogodbena pošta Sv. Ana v Slov. gorah je podeljena gđni Cerkenik Mariji, poštni pomočnici iz Ljubljane. — Pogodbena pošta v Gor. Lendavi pa je podeljena gđni Lucu Mariji, poštni odpravnički iz Gornjih Petrovčev.

Otroški zdravnik

Dr. LUKA BEZIČ
ne ordinira do preklica

— Ministrstvo prosvete je dne 27. avgusta, št. 15017 dovolilo, da se otvori pri uršulinkah v Ljubljani prvi oddelek učiteljskega. Dekleta, ki imajo veselje do redovnega poklica, naj se čimprej zgledajo pri samostanskem predstojstvu.

— Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. je gospod ban dravske banovine razdelil med nižje uslužbenke kraljevske banke uprave, ki imajo šoloobvezne otroke, podporo v skupnem znesku 25.750 din. V poštev prihajajoči uslužbenki so dobili za vsakega šoloobveznega otroka po 250 din.

NAMENI IN CILJI

Trgovskega učilišča in stenografskega instituta Robida, Ljubljana, Trnovska ulica št. 15:

1. Temeljita priučitev vseh trgovskih predmetov, ne da bi se učenec preobremenil, ter priprava za bodoči poklic;
2. nprave moči učenca razvijati in jih ne samo za izpite, temveč za življenje pripraviti;
3. pobude in odgovornost pospeševati in utrjevati;
4. v šoli ustvariti moralno ozračje, v katerem se morejo učenci svobodno razvijati;
5. mlade ljudi vzgojiti, da bodo v svojih poklicnih delih vztrajno, voljno in z veseljem.

Starši, ako ste z nami istih misli, potem vpišite svojega sina ali hčerko v naš zavod! Trgovsko učilišče in stenografski institut Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15

— Izplačevanje pokojninskih nakaznic. Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani razglasa: Pošte imajo nalog, da pokojninske čekovne nakaznice dostavijo državnim upokojencem trikrat v roku treh dni brez obvestila v stanovanju prejemnika. Če je pa ta poskus brezuspešen, potem morajo pošte neizplačane nakaznice vrniti poštni hranilnici. Pošte brez pismenega dovoljenja nakazovalca (t. j. finančne direkcije) ne smejo nakaznic te vrste izločati od predpisane dostave, še manj pa jih pošiljati za naslovnikom. Vsako spremembo bivališča, četudi je to samo začasno, ter željo, da se nakaznice izplačajo izven predpisane termina, je treba brezpogojno javiti finančni direkciji, ne pa poštam.

Nešteto priznanj

ki so jih izrekle gospodinjice o

PERIONU

potrjuje odlično kvaliteto tega pralnega sredstva!

— Aeroklub, — Tekma modelov ljubljanskega občnega odbora se bo vršila v nedeljo 18. septembra na aerodromu. Tekmovali bodo jadralni in motorni modeli. Modelarji, pripravite se za tekmo!

— Kmetje laškega okraja se opozarjajo na predavanje o lovskem zakonu in o kmečki zaščiti, ki ga priredi v nedeljo, dne 4. septembra, po prvi sv. maši v Društvenem domu Krajevna kmečka zveza na Dolu pri Hrastniku. Predaval bo g. dr. Josip Vrtič iz Ljubljane.

Kino Union Tel. 22-21

Danes nepreklicno zadnjikrat!

Moč ljubezni

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Film, ki ga priporo-

čamo zlasti ženskam

v ogled!

Willy Fritsch

Guati Huber

Jutta Freybe

— Vpisovanje v enoletno trgovsko učilišče, državno priznani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15 je sedaj redno vsak dan. Zavod je potrjen od ministrstva trgovine in industrije in organiziran kot redna enoletna trgovska šola. Izpričevala veljajo kot dokaz sposobnosti za nastop služb v najrazličnejših pisarnah in posebej kot dokaz dovršene vajeniške dobe in poldrugega leta pomočniške prakse. Največji in najmoderneje urejeni zavod te vrste! Informacije, šolska določila s slikami brezplačno na razpolago. — Lastno šolsko poslopje!

Cenejšo so Lutz-peči tovarna Ljubljana VII. telefon 32-52 glej Velesejem paviljon »F«

— Mednarodna razstava umetnostne fotografije na Ljubljanskem velesejmu od 1. do 12. septembra bo velika posebnost. Vabilu prirediteljev na udeležbo se je odzvalo preko 500 avtorjev iz sledečih držav: Angleške, Avstralije, Belgije, Češkoslovaške, Danske, Egipta, Francije, Havajske, Holandske, Indije, Italije, Japonske, Jave, Jugoslavije, Južne Amerike, Kanade, Kitajske, Lotiške, Luksemburga, Madžarske, Nemčije, Nove Zelandije, Poljske, Romunije, Švice, Urugvaja, Zedinjenih držav ameriških. Ta velika razstava umetnostne fotografije pa tvori le del splošne razstave za foto in film na velesejmu.

Kis za vlaganje sočivja

znamke »VLACET«, priznana dober, v to svrhu posebej prepariran, da se v njem vloženo sočivje neomejeno trajno drži. — Prodaja samo Drogerija KANC, Zidovska ul. in Nebotičnik; Maribor, Gosposka ulica 33.

— Dr. Sušnikovi »Akademski poklici« kažejo vse poti v praktično realno življenje in omogočajo res smotno izbiro poklica. So v tem pogledu najboljše svetovalec dijakom, staršem in vzgojiteljem. V platno vezana knjiga s cca 400 str. stane le 40 din (po pošti 45 din) in se dobi pri Slov. kat. akad. starejšinstvu, Miklošičeva c. 5 v Ljubljani ali v knjigarnah.

— Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2-II. (prostorji Dopsne trgovske šole) je dnevno med običajnimi uradnimi urami. Vsa pojasnila in prospekti so interesentom brezplačno na razpolago.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radenska, ki deluje proti boleznim ledvice, srca, proti kamnom, sklerozo, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Jadralna šola na Blokah opozarja vse interese ter kandidate jedrilčarje, da je sedaj še čas za vpis v septembrski tečaj jadralnega letenja na Blokah. Stanovanje na Blokah je prosto. Informacije pri oblastnem odboru Aero-kluba, Ljubljana, Gledališka ul. 10 od 10.30 do 11.30.

Vaseno!

obdrži noge suhe in odporne, odstranjuje neprijelni duh od znoj.

— Maturanti I. dož. (klas.) gimnazije v Ljubljani iz leta 1908 praznujejo 30 letnico mature v sredo 7. septembra t. l. Tovariši se sestanejo tega dne ob 9 jutraj v kapeli klasične gimnazije, kjer bo tovariš kanonik Šimenc opravil sv. mašo. Nato sledi skupen izlet. Pojasnila in prijave pri tov. dr. Krejčiju.

Cenejšo so Lutz-peči tovarna Ljubljana VII. telefon 32-52 glej Velesejem paviljon »F«

— Jugoslovanska knjigarna, Ljubljana. Nagovori in pridige za otroke: Burger, Kinderpredigten. 176 str., nevez. 16 din. Dörner, Kinderpredigten. 71 str., nevez. 18 din. Dörner, Vom Sakrament der Lebensweihe. 53 str., nevez. 19 din. Dörner, Neue Stunde des Kindes. 235 str., vez. 59 din. — Fahnenbruch, Kinderpredigten. 73 str.,

vez. 18 din. Fahnenbruch, Der Gottesdienst. 104 str., nevez. 26 din. Fink, In Terram Bonam. 193 str., nevez. 39 din. Grühl, Schulentlassungsexerziten. 103 str., nevez. 26 din. Haibach, Neue Exhorten. 214 str., nevez. 55 din. Hofius, Kleine Gottesstreiter. 135 str., nevez. 30 din. Krajewski, Christus bei den Kindern. 157 str., nevez. 26 din. Christ, Neue Folge Kinderpredigten. 207 str., nevez. 42 din.

— Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Poštno ministrstvo je na podlagi zakona o Društvu Rdečega križa odredilo, da se mora v času od 19. do 25. septembra t. l. plačati za vsa navadna in priporočena pisma, dopisnice, razglednice, navadne in vrednostne pakete ter za telegrame v tuzemskem prometu obvezno posebna pristojbina za Rdeči križ v znesku 50 par. Za ostale poštna pošiljke, kakor tudi za pošiljke, ki so po zakonu poštnine proste, se ta pristojbina ne plača. Za pošiljke v inozemstvo plačilo pristojbine ni obvezno. Pristojbina za Rdeči križ se plača s posebnimi znamkami Rdečega križa.

— Prva strokovna inštanca v poslovanju pri nas je Jugoslovanska kinološka zveza, ustanovljena 1. 1925 in javni reprezentant rejcev psov za vso Jugoslavijo. Zveza pa je član Mednarodne kino-

loške zveze, ki ima svoj sedež v Bruslju. Jugoslovanska kinološka zveza priredi državno razstavo plemenskih psov 1. in 2. septembra na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani.

Ljubljana

Gledališče

Opera. Sobota, 3. septembra: Gioconda. Govotovanje gospe Zinke Kunc-Milanove. Izven. — Nedelja, 4. septembra: Gejša. Premiera. Izven. — Ponedeljek, 5. septembra, ob pol 21: Ero z onega sveta. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Izven. — Torek, 6. septembra: zaprti. — Sreda, 7. septembra: Boris Godunov. Izven. Znižane cene. — Četrtek, 8. septembra: Gejša. Izven.

4. septembra od 13. do 18. ure

VSI V POSTOJSKO JAMO

VELIKA PODZEMSKA VESELICA

Prijave se sprejemajo do 31. avgusta pri vseh biljetarnah PUTNIKA v Ljubljani.

Pojasnila: ENIT, Petra Kociča 6, Beograd in vsi ostali potniški in prometni biroji.

Sestanki

Pevski zbor ljubljanske Glasbene Maticе prične z rednimi vajami v četrtek 1. septembra ob 20. Vpisovanje novih pevcev s prav dobrimi glasovi in glasbeno naobrazbo bo drevi od 18 do 20 v sobi št. 6 v Vegovi ulici. Med letom vstop v zbor ne bo mogoč. Neodložljivo zadržani dosedanja člani naj se pismeno prijavijo odboru.

Vsi ljubljanski mešani zbori imajo drevi ob 20 v Hubadovi dvorani Glasbene Maticе obvezno skupno vajo. Note dobi vsak pri vaji. — Uprava Hubadove župe

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočvar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

Eksestični vefilim o ludeh in živalih

TARZAN

v novih in smelih podvigih! V glavni vlogi Herman Brix

Premiera KINO MATICA ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Poizvedovanja

Izjubljena je bila denarnica v nedeljo zvečer v Strelški ulici. Najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi: Privoz 11 pri hišniku.

1 Gg. kateheti ljubljanskih ljudskih in mešanskih šol se udeležijo 1. septembra t. l. sv. maše, ki jo opravi prevz. gospod ordinarij ob 8. v aložijevski kapeli. Po sv. maši »Veni sancte« za srečno novo šolsko leto.

1 Mestni in Stari trg bosta od 7. septembra t. l. dalje sapra za lokalni in transitni promet zaradi odstranjevanja starih in polaganje novih tramvajskih tračnic, zaradi poprave kanalizacije in polaganja novega plinovoda. Za čas zapore teh cest se speljé vozni promet po Cankarjevem nabrežju na Breg in šentjakovski most, odnosno po Strelški ulici. Zgora bo označena na obeh koncih zaprtih cest s predpisanim mednarodnim znakom. Stranke in hišni posestniki v tem delu zaprtih cest se opozarjajo, da se pravočasno preskrbijo s kurivom. — Uprava policije.

1 Prostovoljna socialna davščina v Ljubljani je namenjena pomoči siromašnim-brezposelnim delavcem. Čim več dohodkov bo donala, tem več brezposelnih delavcev in njih družin bo vsaj v glavnem rešeno obupa. Dohodek davščine se porablja le za zaposlitev brezposelnih. Vsakdo naj se odloči prispevati vsak mesec po svoji moči. Če vsak vsaj malo da in če damo vsi, bo uspeh velik in beda zmanjšana. Izročajte mesečne prispevke le praviim mestnim pooblaščenem, ki imajo službene izkaznice, in ne dajte denarja, ne da bi dobili potrdilo. Obračun dohodkov te davščine bo mestna občina po uporabi denarja objavila.

1 Vsem pevčkam in pevčam »Ljubljane«. V sredo 31. avgusta ob 20 je v Hubadovi dvorani Glasbene Maticе skupna pevška vaja vseh pevskih zborov. Zato vabimo članstvo, da se vaje zanesljivo udeležijo. — Odbor.

1 Tradicionalni dijaški sejem se prične jutri, 1. septembra na Bregu (nasproti starine) in sicer od Novega trga (Cevljarski most) do Colzove ceste (Sv. Jakoba most).

1 Jutri dopoldne ob 9 se začne vpisovanje na šolo Glasbene Maticе ljubljanske. Gojenci se sprejemajo v pisarni Glasbene Maticе v Gosposki ulici št. 8. Pogoji sprejema so nabiti v veži zavoda, gojenci naj se zgledajo v spremstvu staršev ali njih namestnikov, ki morajo izpolniti stanovski izkaz, ki ga dobe v pisarni. Vpisovanje bo v vseh dneh do sobote 3. sept., v ponedeljek 5. sept. popoldne bo razdelitev pouka in dodelitev k učiteljski v. v sredo, dne 7. sept. pa se bo pričel redni pouk.

Cenejšo so Lutz-peči tovarna Ljubljana VII. telefon 32-52 glej Velesejem paviljon »F«

1 Vpisovanje na drž. konservatorij v Ljubljani se bo pričelo jutri, v četrtek, 1. septembra ob 9 dopoldne. Pisarna drž. konservatorija sprejema stare in nove gojence dnevno od 9 do 12. Poučujejo se vsi teoretični predmeti, solopetje, instrumenti, operna šola itd. Podrobnosti so nabite v veži zavoda. Starše opozarjamo in vabimo, da vpišejo mladino na drž. konservatorij, saj nudi glasba danes marsikomu lepe življenjske pogoje. Vpisovanje se vrši od 1. do vključno 7. septembra.

Ne dovolite, da Vam kukavica zneše jalce v Vaše zdravje!

Radenska

originalna, naravna in zdravilna

Je samo ena,

ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

1 Bežigradci! Edinstvena proslava kraljevega rojstnega dne v Ljubljani bo akademija SSM, in sicer v nedeljo 4. septembra ob 20.30 v dvorani bežigradske narodne šole. Bežigradci, pokažite razumevanje umetniškemu stremeljenju igralske skupine »Slovenska scena mladih« in se ji za njihov trud oddolžite z obilnim obiskom njihove akademije.

1 Za zgradbo Delavske kolonije za Bežigradom, ki smo pred kratkim o njej pisali, je mestno poglavarstvo razpisalo težaška, zidarska, železobetonska, tesarska, krovska (s salonitom) in kleparska dela. Razpis licitacije je objavljen v Službenem listu 31. avgusta.

1 Na ljubljanskem polju se pojavljajo nočni tatovi. Po njihavi zmanjkavi zadnji čas krompir, fižol, grah in zelje. Teh poljskih tatvin sumijo deloma cigane, deloma razne brezposelne in njih družine okoli Zelene jame, Sela in Posavja. Posestniki polja postavljajo zato na polju ponoči straže odn. stražijo sami.

c Velik požar v Gotovljah pri Zalcu. V soboto ponoči je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Ivana Koprive na Zalogu pri Gotovljah. Ogenj se je v bliskovito naglo zelo razširil in kmalu je bilo vse poslopje v obsevu plamena. Gospodar je v smrtni nevarnosti rešil kravo, svinjo in nekaj kokoši. V gospodarskem poslopiju je imel Kopriva več lesa in kolarskega orodja, ki je tudi zgorelo. Škoda je velika, saj je ogenj uničil vso krmo, slamo, rezilni stroj, vse žito in še hmelj.

c Na Mariborski cesti je umrla v 89. letu svoje starosti taška celjskega trgovca g. Josipa Delakorda Balon Ana. Naj v miru počiva, avojcem naše iskreno sožalje!

c Osem metrov globoko je padel s lestve 28-letni elektromonter pri KDE Ludovik Rezman iz Bukovega žlaka in si zlomil levo nogo.

KINO UNION - CELJE

Danes „TEBI NA LJUBO“ (Luise Ullrich)

c Na leto in tri mesece robije obojen goljuf. Tričlanski senat okrožnega sodišča v Celju je obsodil včeraj opoldne 40 letnega bivšega zavarovalnega agenta Matjašiča Antona iz Zakota pri Brežicah, ki je v več primerih prevrtil ljudi, da so sklenili z njim zavarovalne pogodbe, on pa je te pogodbe izrabil le kot sredstvo za prevaro ter druge osebe spravil do tega, da so mu izplačale na račun sklenjenega zavarovanja v presledkih večje vsote. Sodišče ga je obsodilo na leto in tri mesece robije, na plačilo stroškov kazenskega postopanja in na izgubo častnih drž. pravic za dobo treh let. Matjašič kazni ni sprejel in je vložil priziv.

c Mestno poglavarstvo sprejema naročila za plemenske peteline in kokoši štajerske pasme, ki jih bo tudi letos banska uprava oddajala z namenom, da se rjava štajerska kokoš čimbolj razširi. Naročila se sprejemajo le do 25. septembra v sobi št. 47.

Maribor

m Visok obisk. Nekaj dni se je mudil v Mariboru na obisku pri lavantinskem vladiki dr. Tomazilu mostarski škof Alojzij Mišič.

m Dr. Matija Murko v novem mariborskem muzeju. Včeraj so začeli v novem mariborskem muzeju razmeščati muzejski material v dvoranah. Začeli so v stari bastiji, kjer postavljajo ob stenah staro pohištvo in skrinje. Temu začetku novega mariborskega muzeja je prisostvoval včeraj tudi naš znani učenjak vseuč. prof. dr. Matija Murko, ki si je v spremstvu prof. Baša ogledal mariborski grad. Bil je naravnost navdušen ter je izjavil, da bo mariborski muzej v takih prostorih predstavljal veliko kulturno in tujsko atrakcijo.

m Smrt blage gospe. V Ulici 10. oktobra št. 5 je umrla znana mariborska trgovka in hišna posestnica gospa Antonija Zelenka, soproga industrialca pohištva g. Ernesta Zelenke. Pokopnica je dosegla starost 59 let ter je bila v Mariboru splošno znana in cenjena. Bila je blagega, dobrega srca ter je njena smrt globoko zadel njenega soproga in sina ter vse, ki so jo poznali. Pogreb bo v sredo popoldne ob pol 5 na Pobrežju. Naj počiva v miru, preostaliim naše globoko sožalje!

m Pogreb Sparlove mame. V nedeljo, 28. avgusta so v Jarenjini pokopali Sparlovo mamo, daleč naokoli znano slovensko mater. Pogrebnege sprejema od doma se je udeležila velika množica ljudi, Jarenjincev in drugih, ki so hoteli izkazati zadnjo čast dobri slovenski materi. Sprevod od doma do cerkve je vodil jarenjinski dekan ž. g. Čížek ob asistenci 12 duhovnikov, na domu je pevsko društvo »Maribor« zapelo žalostinko in tudi ves čas sprejema prepevalo pretresljiv psalm »Usmili se«. Pogrebni sprevod od cerkve do pokopališča je vodil sin pokojne g. Sparl Avgust, stolni vikar v Mariboru. Na pokopališču se je poslovil od rajne gospe dekan Čížek; lepe besede je izrekel v slovo svoji materi tudi ž. g. stolni vikar.

m 8 travertinom obložena fasada. Valjakova nova trnadstopna hiša v Grajski ulici bo prva mariborska zasebna zgradba, pri kateri se uporabljajo za okrasitev zunanosti plemeniti material. Zgradba bo namreč do prvega nadstropja in okrog oken v ostalih nadstropjih obložena s travertinom. Na ta način bo tvorila lepo nasprotje restavriranemu mariborskemu gradu. Je to lep zgled ostalim graditeljem, saj bi mesto pri takem načinu gradnje veliko pridobilo na zunanji podobi.

m Madžarski zdravniki v Mariboru. Danes dopoldne ob 9 pride v Maribor skupina madžarskih zdravnikov, ki so bili na študijskem potovanju po zdraviliščih in kopališčih na Hrvaškem. Madžarski zdravniki si bodo ogledali Maribor, Mariborski otok ter se bodo odpeljali z avtobusom tudi na Pohorje.

m Z odra je padel pri novi zgradbi zaposleni 25 letni delavec Rudolf Kovačič iz Zgor. Kungote. Dobil je nevarne notranje poškodbe.

m Vratno kost si je namolil pri padcu z voza 32 letni delavec Nazdraveč Jurij iz Krčevine.

m Napad na mlada zaročenca. Valter Križanec se je vračal v ponedeljek zvečer s svojo zaročenko iz Kamnice po Vrbanovi ulici. V drevovalu tik mesta pa je planilo na mlada sloveka pet nepoznatih moških, ki so se vrgli na Križanca ter so ga v hipu podrli na tla, dočim je njegova zaročenka med kričanjem na pomoč zbežala po cesti naprej. Preden pa je pomoč prišla, so nepoznani napadalec Križanca temeljito pretepli, da se je moral zateči k zdravniku.

m Od doma odšel. Jožeta Kmetič je prijavila policiji, da je nenadoma odšel od doma njen 15 letni sin Ernest, ki je bil pleskarski vajenec pri mojstru Verglesu. Mladi Kmetič se je aprl z drugim vajencem, pa je v jezi pustil delo, odšel domov in se preoblekel, potem pa je izginil neznan kam ter se še doslej ni od nikoder javil.

Litija

Smrtna kosa. V nedeljo 28. t. m. je po dolgem mučnem bolehanju umrl na svojem domu v Jablanci upokojeni rudar in posestnik g. Valentin Zapašek, star 66 let. Pokopnik je kot majhen kmet moral s trehobom za kruhom v trboveljske rudnike, da je za svojo številno družino zaslužil kruh. Zapaška več otrok, katere je vzgojil v strogo krščanskem duhu, med drugimi občinskega tajnika litijske občine g. Franca Zapaška in sina jurista. Pokopali so ga v torek zjutraj na jablanskem pokopališču. Pokoj njegovi duši žalujočim naše sožalje!

Prireditve na Vašah preloženah. Ker je močno deževje, ki je preteklo nedeljo lilo, preprečilo javni nastop na Vačah in tudi priiglastenci zaradi deževja niso mogli na Vače, je prireditve preložena na prihodnjo nedeljo 4. septembra. Kljub dežju pa je pri deseti sv. maši, katere se je udeležilo mnogo vernega ljudstva, imel cerkveni govor pisatelj g. Franc Ks. Finžgar, ki je v krasnih, klenih besedah orisal delovanje naše slovenske katoliške mladine.

Jesenski ljubljanski velesejem

Slovesna otvoritev jesenskega velesejma bo v četrtek, dne 1. septembra. Nj. Vel. kralja Petra II. kot pokrovitelja razstave bo zastopal na otvoritvi brig. general g. Dodič. V imenu kr. vlade pa bo jesenski velesejem odprl ban naše banovine g. dr. Marko Nallačen.

Komaj je minilo nekaj mesecev od zadnje velesejske prireditve, se bodo že zopet odprla vrata ljubljanskega velesejma za jesensko razstavo, ki pa kot običajno nima čisto gospodarskega lica, ampak skuša zajeti in prikazati tudi vse ostalo udejstvovanje našega naroda, zlasti na kulturnem polju.

Prvotno je bila zamišljena na jesenski razstavi velika razstava goveje živine, kakor tudi razstava malih živali. Ker pa se je slinavka in parikljavka začela nevarno širiti po naših krajih, sta bili ti dve razstavi odpovedani in bo od živalskih razstav edino razstava psov.

Razstava psov obeta po številu prijavljenih psov kakor tudi po kakovosti razstavljenih psov prav lep užitek in bo gotovo pritegnila številne gledalce.

Druga velika razstava, ki bo pritegnila najširši krog interesentov, bo velika mednarodna fotografska razstava. Fotografija je postala danes že tako udomačena in na tisoče amaterjev se bavi danes s fotografiranjem. Za to razstavo je bilo prijavljenega ogromno gradiva. 520 amaterjev iz naše države in vseh delov sveta je prijavilo za razstavo nad 2000 svojih slik. Posebna komisija, ki se je bavila z izbiro slik za razstavo, je imela 20 večerov dovolj dela, da je izbrala najboljše in najbolj reprezentativne slike. Izbrala je od 456 avtorjev 608 najboljših slik in jih namestila v enem velikem paviljonu. Na tej razstavi bo zastopanih 90 držav z vseh delov sveta.

Razstava sama pa bo vsebovala še druge oddelke, važne za vsakogar: pokazala nam bo vlogo fotografije v moderni znanosti in umetnosti in vso veliko fotografsko literaturo v dobri izbiri. Posebno razstavo bo priredil naš po vsem svetu znani Fotoklub Ljubljana. Tretja razstava nam bo zopet

pokazala zgodovino fotografije od njenih začetkov do njene izpopolnitve. Končno bo zastopana tudi fotoindustrija s trgovino, ki nam bo pokazala marsikaj novega na polju fotografije.

Umetniška razstava na velesejmu bo gotovo največja naša umetniška razstava. Na njej bodo zastopani vsi naši umetniki s svojimi najbolj izbranimi deli. Le eno ali dve imeni ne bosta zastopani na razstavi iz tehničnih razlogov, ker dotičnih slikarjev ni doma. 42 naših umetnikov bo razstavilo nad 250 svojih najboljših del, v katerih bomo videli vso našo umetnost zastopano tako, kot naša država te razstave še ni videla.

Po končani razstavi psov bomo dobili na razstavo tudi letala, in sicer ne bodo razstavljeni samo modeli, ampak prava letala. Tako bosta na razstavi dve motorni letali, ki sta jih izdelala v delavnici American Motors v Ljubljani brata Svetozar in Peter Hribar po načrtih inž. Kuhlja, docenta ljubljanske tehnike. Poleg tega bodo razstavljeni tudi tri jadralna letala. Jadralno letalstvo je danes vedno bolj priljubljeno in znan šport, ki si pridobiva vedno več prijateljev in interesentov.

Obrtniška razstava na velesejmu

Posebnost na letošnjem jesenskem velesejmu, ki se odpre v četrtek, bo gotovo prekrasna obrtniška razstava, reprodukcija razstave slovenskega obrtništva v Berlinu. Razstavo priredi v svojem paviljonu na velesejmu Zavod za pospeševanje obrti Zbornica za TOI, ki se je ob precejšnjih žrtvah in s podporo banovine in mestnih občin v Ljubljani in Celju udeležil mednarodne obrtniške razstave v Berlinu, kjer je sodelovalo 36 držav. Jugoslovanski oddelek je bil dodeljen posebej Srbom, Hrvatim in Slovincem in vzbujal vsesplošno pozornost in hvalo. Slovenski obrtniki so dosegli za svoje izdelke na tej razstavi častno darilo in 10 diplom. Slovenski obrtniški oddelek iz Berlina bo popolnoma enako prikazan na Ljubljanskem velesejmu. Številni interesi, ki niso mogli potovati v Berlin, bodo imeli priliko videti to res lepo in znamenito razstavo v Ljubljani na velesejmu od 1. do 12. septembra.

Povečanje izplačil pri Zadrugi gospodarski banki

S 1. septembrom prične Zadruga gospodarske banka d. d. v Ljubljani z nadaljnjim izplačevanjem svojih starih vlog, in sicer bo izplačevala:

1. v celoti vse stare vloge, ki so na dan 10. aprila 1934. znašale po delnem prenosu na specialni rezervni fond nad 10.000 din in vsehvi do 15.000 din;

2. 20% na vloge, ki so na dan 10. aprila 1934 znašale po delnem prenosu na specialni rezervni fond nad 15.000 din ter vsehvi do 25.000 din, in sicer po odbitku izplačanih akontacij;

3. 10% na vloge, ki so na dan 10. aprila 1934 znašale po delnem prenosu na specialni rezervni fond nad 25.000 din in vsehvi do 50.000 din, po odbitku izplačanih akontacij.

Jugoslovansko-nemški odbor za les

Kot smo že svoječasno poročali, so se dne 22. avgusta 1938 začela v Crikvenici zasedanja jugoslovansko-nemškega lesnega odbora. Dne 31. avgusta 1938 poteče dosednji sporazum, katerega bo treba nadomestiti z novim.

Našo delegacijo je vodil višji svetnik ministrstva za gozdove in rudnike inž. Manojlovič, člani pa so bili: inž. Ivan Dubravčič iz Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, dr. Milan Ulmansk, gl. ravnatelj Šipada, dr. Adolf Golia, glavni tajnik Zveze industrijev, Makso Mautner, glavni tajnik Zveze industrijev in trgovcev z lesnimi proizvodi v Zagrebu, in Ivan Premrov, industrialec s Sušaka (namestnik Nikola Bolf, industrialec s Sušaka).

Kot strokovnjaki so sodelovali pri delu odbora še gg. Franc Heinrihar, podpredsednik Zveze industrijev v Ljubljani, inž. Alojzij Žumer od lesne industrije Marjini grad (namestnik Boleslave Ternove), Vladimir Premrov, industrialec iz Martinjaka, Marko Rudež, industrialec iz Ribnice, Franjo Barčević, predsednik lesnega odbora Zveze industrijev za savsko banovino, ter Milan Kečič, trgovski ataše pri našem poslanstvu v Berlinu.

Nemško delegacijo, ki je sestajala iz 11 oseb,

20% oziroma 10% kvota pri vlogah nad 15 tisoč din in do 50.000 din se bo računala od stanja dne 30. junija 1938.

Ker je Zadruga gospodarske banka stare vloge do 10.000 din že izplačala, odnosno, ako niso bile dvignjene, prenesla na novi račun, bo po tem nadaljnjem izplačilnem načrtu skupno že 62% vseh starih vlagateljev izplačanih.

Razveseljivo je, da vlagatelji več kot polovico vlog do 10.000 din niso dvignili, ampak so jih tudi naprej pustili banki kot nove vloge.

Izplačilni načrt Zadrugne gospodarske banke kaže, da ta zavod ugodno napreduje na poti do likvidnosti. Tudi razvoj novih poslov se ugodno razvija in je banka konec prvega polletja t. l. imela nad 45.000.000 din novih vlog.

je vodil g. E. Beltz, delegat državnega urada za gozdno gospodarstvo.

Posvetovanja so trajala ves teden in je bil zaključni zapisnik podpisan v Crikvenici v soboto, dne 27. avgusta 1938 popoldne.

Obe delegaciji sta izbrano proučili obstoječe stanje v jugoslovansko-nemški lesni trgovini ter vsa vprašanja, ki so s tem v zvezi. Zlasti sta razpravljali o kontingentih in njih razdelitvi, ker je z naše strani obstajala želja, da se nam kontingenti za uvoz lesa povečajo. Podrobno so razpravljali o razdelitvi kontingentov na posamezne vrste lesa ter tudi določili cene za posamezne lesne sortimente, ki naj uživajo nemške carinske prednosti. Zapisnik pogajanj bo predložen uradnim mestom v Berlinu in Zagrebu v odobritev, katero je v kratkem pričakovati.

Pomožne ladje za našo mornarico. Pri domači ladjedelnici v Kraljevcu je naša vlada naročila v zgradbo nekaj pomožnih ladij za našo mornarico v skupnem znesku 10 milij. din.

Proizvodnja in poraba jekla v naši državi. Po podatkih iz Belgrada je znašala lani naša potrošnja jekla 297.000 ton ali okoli 20 kg na 1 prebivalca. Od te potrošnje je dala naša domača proizvodnja 169.000 ton železa in jekla, uvoz je znašal 130.600 ton za 583.7 milij. din. Izvoz je znašal 2400 ton.

Borza

Dne 29. avgusta 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen: na 237.20—238.80.

Nemški čeki so nadalje popustili v Ljubljani na 14.16—14.36, v Zagrebu na 14.20—14.40, v Belgradu na 14.2070—14.4070. Nadalje so beležili v Zagrebu za sredo septembra 14.17—14.37, za konec oktobra 14.175—14.375.

Grški boni so beležili v Zagrebu in Belgradu 29.40—30.10.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 3.654.853, v Belgradu 3.629.000 din. V efektih je bilo v Belgradu prometa 2.207.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 hol. gold.	2373.66—2388.26
Berlin 100 mark	1746.03—1759.91
Bruselj 100 belg.	736.70—741.76
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	221.01—214.06
Newyork 100 dolarjev	4328.50—4364.82
Pariz 100 frankov	118.77—120.21
Praha 100 kron	150.24—151.34
Trst 100 ilr	228.70—231.78

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.96, London 21.83, Newyork 438.25, Bruselj 74, Milan 23.04, Amsterdam 238.50, Berlin 175.40, Dunaj 29, Stockholm 109.975, Oslo 107.175, Kopenhagen 95.225, Praga 15.08, Varšava 82.80, Budimpešta 86.50, Atene 8.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.395, Buenos-Aires 112.125.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Drž. papirji: 7% investicijske posojilo 99—100, agrarij 62—63, vojna škoda promptna 483—485, begluške obveznice 92—93, dalm. agrarij 91—92, 8% Blerovo posojilo 98 do 99, 7% Blerovo posojilo 93.50—95, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100. Drž. papirji: Narodna banka 7.250—7.300, Trboveljska 175—185.

Zagreb. Drž. papirji: 7% investicijske posojilo 99—99.50, agrarij 61.50—62.50, vojna

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Gajeva 8 ZAGREB Ilca 15

sporoča neobvezno, da so bili pri žrebanju V. razreda 36. kola državne razredne loterije dne 30. avgusta 1938 izžrebani sledeči dobitki:

200.000 din št.	29.398
80.000 din št.	28.146
60.000 din št.	33.316, 98.970
50.000 din št.	38.984
40.000 din št.	32.244
35.000 din št.	8.859, 56.097
30.000 din št.	14.915, 85.406
25.000 din št.	3.620
20.000 din št.	79.356, 81.144, 95.083
15.000 din št.	19.073, 42.127, 52.269
12.000 din št.	52.963, 84.710
10.000 din št.	327, 1.772, 12.116, 13.275, 48.880, 61.744, 65.369, 75.391, 80.471, 90.113, 92.011, 95.329
8.000 din št.	9.546, 17.053, 21.720, 26.590, 28.144, 41.073, 66.181, 72.251, 92.443, 94.601
6.000 din št.	10.077, 15.983, 35.642, 39.879, 43.874, 52.331, 57.081, 58.958, 65.234, 71.579, 84.151, 90.271, 96.247, 98.544
5.000 din št.	2.605, 5.010, 7.600, 9.413, 23.658, 24.119, 28.345, 36.421, 48.807, 50.511, 55.692, 57.901, 68.310, 68.796, 82.020, 84.941, 86.274
3.000 din št.	2.324, 9.535, 12.327, 20.007, 28.254, 31.822, 43.078, 64.348, 65.658, 74.488, 81.453, 82.690, 84.024, 91.208, 97.522

Poleg teh je bilo izžrebanih še

1300 dobitkov po 1000 dinarjev.

Prihodnje žrebanje 31. avgusta.

škoda promptna 481—483.50 (481), begluške obveznice 91.50—92.50, dalm. agrarij 90—91.50, 4% sev. agrarij 60 denar, 8% Blerovo posojilo 98 denar, 7% Blerovo posojilo 93—94, 7% posojilo Drž. hip. banke 99 denar, 7% stab. posojilo 97.75—98.50. — Delnice: Narodna banka 2275 denar, Privilegirana agrarna banka 230—238, Trboveljska 175 blago, Tov. sladkorja Bečkerek 600 blago, Osješka livarna 180 denar, Dubrovačka 330 denar, Oceania 710 blago.

Belgrad. Drž. papirji: vojna škoda promptna 481—481.50 (482, 481.50), za konec septembra (481), za konec oktobra (481), begluške obveznice 91—91.85 (81.50, 91.25), dalm. agrarij 90—90.50 (90.25), 8% Blerovo posojilo (98), 7% Blerovo posojilo (93), 7% posojilo Drž. hip. banka 99 denar. — Delnice: Narodna banka 7275 do 7300, Priv. agrarna banka 229.50—230.50 (drobni komadi).

Žitni trg

Novi Sad. Rž bač. nova, 72 kg, 2% 144—146. Fižol bač. beli brez vreče 300—310. Tendence neizpremenjene. Promet srednji.

Sombor. Pšenica Prizadova cene. Oves bač. srem, slav. 125—127.50. Ječmen bač. srem, novi 142.50—147.50. Koruza bač. srem, 128 do 130. Tendence neizpremenjene. Promet 46 in pol vagona.

Jubilej „Bistrice“

Pred vojno je najlepše delo slovenskega katoliškega dijakov bilo med ljudstvom in za ljudstvo. Komaj so čakali akademiki na Dunaju, v Gradu in Pragi, da so se vračali na dom in med svoj narod predavali, igrali, ustanavljali knjižnice itd. Njihovo delo v akademskem klubu je bila predvsem priprava na delovanje med počitnicami po geslu »z Bogom za narod«.

Sedaj so se razmere nekoliko spremenile. Bližina univerze je približala ljudstvo tako zelo, da se mnogokrat sedanjí študent ne čuti več odgovornega za svoj čas ljudstvu in dolžnega delati zanj. Toda to je velika škoda. Najboljši možje so nam prihajali prav iz tiste dobe, ko so že kot študentje delali med ljudstvom.

Danes hočejo tradicijo takega dela nadaljevati počitniška dijaška društva in njihovega obstoja moramo biti veseli. V kamniškem okraju deluje taka katoliška dijaška organizacija že 25 let in nam je pomagala vzgojiti že celo vrsto katoliških inteligentov.

K prostavi jubileja, ki ga bo obhajalo slovensko 3. in 4. septembra v Kamniku, ji iskreno čestitamo in želimo, da se njenih prireditev udeležijo kar največ katoliškega dijakstva in se ob tej priliki navzame tistega duha, ki ga vse premalo čutimo pri velikem številu slovenske inteligence in ki ga tako pravilno izraža geslo: iz naroda za narod.

Zagorje

Državna meščanska šola. Vpisovanje v I., II. in III. razred na tukajšnji državni meščanski šoli je 1., 2. in 3. septembra vsakokrat od 8 do 12 in od 3 do 6. — V I. razred se sprejemajo učenci(ke), ki so dovršili IV. razred ljudske šole brez slabe ocene ali ki so dovršili razred višje ljudske šole in isto starejši od 14 let. K vpisovanju naj prinese učenec (ka) izprichevalo o dovršeni ljudski šoli ali izprichevalo o kakem dovršenem razredu višje ljudske šole (knjižice za ljudske šole za vpis niso več veljavne), krstni list in davčno potrdilo. Pri vpisovanju v II. in III. razred je predložiti letno izprichevalo uspešnega dovršenja I. ali II. razreda meščanske šole ter davčno potrdilo. Brez davčnega potrdila o neposrednih davkih se ne bo nikogar sprejelo, zato upraviteljstvo opozarja in priporoča, da si jih starši priskrbijo pravočasno. Popravni izpiti so 31. avgusta ob osmih. Za prigrisitev k popravnemu izpitu velja isto, kar se je učenecem ob koncu šolskega leta naročilo.

Kulturni obzornik

Slovensko slovstvo v italijanskih prevodih

Že pred meseci smo poročali o antologiji slovenske moderne poezije, ki jo je priredil pri nas že dobro znani italijanski učenjak in ravnatelj vzhodnega zavoda v Neaplju g. Luigi Salvini ter jo izdal pri Akademski založbi v Ljubljani. Isti prof. Salvini je zdaj priobčil v reviji »Circoli« št. 5-6 lep članek o Zupančiču, ki ga imenuje »tudi za Italijane brez dvoma najbolj znano in najbolj pesniško postavbo med modernimi jugoslovanskimi pesniki«. Ko poda očrt njegove pesniške fiziognomije v primerjavi s Prešernom ter jugoslovanskimi pesniki Dučičem in Nazorjem, priobčuje v prevodu nekaj njegovih pesmi: Tiho prihaja mrak, Melanholija, Marica, Priša si..., Stari Kiš, Tiho brez besed ter Pod večer, pesmi, ki so prevedene že tudi v njegovi antologiji.

Te dni pa je izšla v Rimu dvojna številka revije za politiko in književnost »La ruota«, št. 3-4, ki je v celoti posvečena Jugoslaviji. Tu priobčuje Umberto Nani članek o razmerju Italije do Jugoslavije, Alfio Russo o »sestanku v Benetkah« med predsednikom dr. Stojadinovičem in ministrom Ciano, Luigi Saporito o »bolgarsko-jugoslovansko sporazum«, M. Clarinda Mally o italijanskem gledališču v Ljubljani, ki je posnetek rezultatov znane razprave prof. Škerija v ljubljanski »Kroniki«, ter S. M. Hrističa članek o glasbi in glasbenem življenju v današnji Jugoslaviji (kjer pa je slovenska glasba zelo nepopolno predstavljena). Med temi članki pa so vključeni prevodi iz moderne jugoslovanske lirike ter proze, ki jih je priredil isti prof. Luigi Salvini (razen prevoda B. Stankoviča, ki ga je prispeval A. Suldin). Tako je prevedel pesmi Dučiča, Rakčiča, Čurčina, Sv. Stefanoviča, Nazorja, B. Lovriča, Milečiča, T. Ujeviča, Krlježa, Krljeka, Crnjanskega, Desančke Maksimovič, Šopa, Tartaglie, Živojinoviča, St-

miča in narodnih pesmi; od slovenskih pesnikov pa Otona Zupančiča (Prebujenje, Tiho prihaja mrak), Murna-Aleksandrova (Vlahi), Al. Gradnika (odlomki iz »Materic«), P. Golie (March funebre — pri tej priliki omenjam, da je letos izšel tudi prevod te pesmi v češčini v reviji »U«, kjer je nekaj slovenskih pesmi prevel pesnik Hora, uvod v moderno slov. poezijo pa napisal Dr. O. Berkopec) ter iz Kosovele (Veter, Bor). Za zaključek pa je prevedel tudi slovensko narodno pesem »Imel sem ptičico, pa je zletela.«

Med prozalnimi prevodi pa, kjer predstavlja Srbe Broslav Stankovič, Hrvatse pa Nazor in Ivo Andrić, pa je Luigi Salvini postavil našega Cankarja z njegovo lepo zgodbo »Gospod slotnik«. Tako je prof. Luigi Salvini storil zopet veliko delo v svojem kulturnem sodelovanju med svojimi narodom in našo slovensko in jugoslovansko kulturo, za kar mu moramo biti hvaležni. Prevodi pesmi so seveda zopet nevezani, to je — dobessni pa urejeni v lep ritem, kar da sicer dovoljno podoba originala ne pa njegove najintimnejše lepote. Veseli pa smo, da se prof. Salvini s tako ljubeznijo uživa v našo kulturno bogastvo ter ga po vrednosti predstavlja svojim rojakom.

Ob zaključku smo dobili v roke tudi katoliški dnevnik »L'Avvenire« od 21. maja t. l. in v njem našli nov prevod Cankarjeve ertice »Skodelica kave« prof. Luigi Salvinija, kar znova potrjuje njegovo veliko zanimanje za slovensko slovstveno vrednote.

Petančičev »Deseti brat«

(Nekaj misli k njegovi prireditvi.)

Problem ljudskega gledališča postaja vedno aktualnejši. Zdi se, da to vprašanje že ni več samo idejna zamisel nekaterih poidecev in opažati je vidno zanimanje za nove smeri ljudskega igranja. Pričakovati smemo, da bo po prvih težavnih poskusih in ob resničnih vrednotah ljudstvo polagoma začutilo pristnost novega duha in v jasnem spoznanju mnogih zmot in zabod v preteklosti (ponekod se igra še vedno primitivno pojmuje kot nekak cirkus, ki naj služi grobi zabavi, drugod

se je razpasla banalna opereta s kvarnimi estetskimi in moralnimi posledicami) opustilo vse, kar je nevredno trudapolnega prizadevanja, in končno v dobri približni igri našlo samo sebe.

Petančič je gotovo eden tistih resnih poidecev, ki se pogumno in v velikim idealizmu bore za zmago novega duha v ljudskem gledališču in istega tudi praktično uresničujejo. Njegova priredba Jurčičevega Desetega brata, zamišljena kot igra na prostem, je to našo klasično povest ljudstva močno približala. Vendar pa se mi zdi, da bo njena uprizoritev malokje izvedljiva. Delo ima hibe ali vsaj težkoče, ki so bistvenega značaja. Scenično, to je prostorna in časovna enotnost te igre je toliko kočljiv problem, da kljub vsemu iskanju in spretnosti dana rešitev ne more zadovoljiti. Avtor si zamišlja stvarno pozorišče, tako da ima gledalec istočasno in skozi vso igro (ki poteka neprekinjeno) pred očmi celotno Jurčičevo pokrajino. Toda s to umetno, nekako siloma izvršeno koncentracijo ta strnjeni prostor izgublja naravno podobo in verjetnost. Zato bi bilo treba pozorišču dati čim večji obseg, tu pa nastopajo težko zmagljive tehnike in izvajalske težkoče (saj so med igralci na deželi le redko posejani tako krepki glasovni organi, ki bi obvladovali dimenzije vnanjega prostora). In čim tesneje bo odmerjen igralski prostor (kar se bo zaradi težavne izbire pozorišča rado dogajalo), tem bolj bo odbijal s svojo neverjetnostjo, pri čemer bo enako trpelo tudi dejanje samo. Samo par momentov: Na tem strnjem prostoru je dokaj neverjeten Kvasov prihod s konjem, ko vprašuje za pot na grad, ki ga ima dejansko že pred seboj. Temu podobni so še drugi prizori. Ker dejanje nikoli ne zavzema celotnega prostora (kakor je to na odru), ostajajo pri tem nujno posamezne scenične točke mrtve, tako na pr. pri Obrščaku ni opaziti nikakega življenja, medtem ko se dejanje odigrava pri Krjavlju ali na gradu in obratno. Res je treba računati z gledalčovo pozornostjo, ki se usmerja v vsakokratno središče živga dejanja, vendar navedene hibe povzročajo vtis nenaravnosti, če hočemo obdržati namen igre, ki je ta, da vzbuja iluzijo čim popolnejše resničnosti. V treh nujnih časovnih pre-

sledkih je avtor postavil pred občinstvo pripovedovalca kot živ zastor in miselno vez. Vsekakor ima ta originalna zamisel veliko dobrega, kar ustvarja tisto neprepotno občutenost, ki izpopolnjuje namen igre, vendar ima svojo slabo stran. Gledalec ima namreč kljub temu živemu zastoru neprestano pred seboj eno in isto pokrajino z vsem obeležjem, ki se nič ne spreminja in se v teku predleda nič ne zgodi, kar bi prekinilo gledalčev vidni stik s pokrajino in predmeti. Zato na pr. ne učinkuje naravno, da naglo po izkopu zaklada, četudi po presledku, že sledi svatba, in prav tu vidno moti prehod iz noči v dan, ki hoteni nakazani presledki še zmanjšuje; dalje, da mrtvega Martinika in Dolefa gledalec ne vidi, ker tega dejanje ne dopušča, dasi naravno življenje pokrajine to nujno narekuje. Gledalčevu oko in logično zanimanje bo nehotelo trpelo ob tem, da mrtvec leži v hiši tudi še ob koncu igre, da življenje vasi s svojimi značilnostmi ne utripa svobodno v svojem naravnem tempu, ampak se javlja samo v okviru hotenega dejanja. Tako je avtor zaradi prostorne in časovne enotnosti in povečane vidnosti žrtvoval verjetnost, ki je gotovo vsaj enakovreden, če ne važnejši moment kot prvi, kajti logika in vsestranska skladnost je v taki igrski zgradbi še prav posebno važna in potrebna. (Pripomniti je tudi, da je dnevna uprizoritev te igre nemogoča, četudi jo avtor predvideva.) Kakor rečeno, se omenjenim hibam avtor ni mogel izogniti, ker je Deseti brat pač roman z epično, prostorno in časovno širino in zato bo zaradi nepremagljivih ovir mogoče tudi poslej še vedno bolj učinkoviti na odru kot na prostem. Sicer je popolnoma pravilna težnja po večjem stopnju dramatičnega pravljanja, ki naj bi se s podjarko do čim večje neodvisnosti od mnogih pripomočkov in okolištin. To hvalevredno načelo se v polni meri uveljavlja pri duhovni igri, kot je na pr. »Sleherne«, ki nima velikih sceničnih zahtev. So igre (in teh je največ), ki jih ni mogoče z uspehom uprizoriti na prostem in nam bo zanje tudi v bodoče ostal edino oder s kuliso.

Petančiču gre priznanje za njegovo lepo delo, četudi je njegov Deseti brat v neki meri dobro zamišljen pa manj posrečen poskus. I. L.

Zadnje tri želje

Smrt gorečega katoliškega duhovnika mučenika

Med mnogo duhovniki, ki so na Španskem morali dati svoje življenje zaradi tega, ker so bili duhovniki, je tudi Don Llado, kanonik v kraju Vich blizu Barcelone. Njegove zadnje ure so smrt pravega krščanskega junaka. Že v mladih letih je bil Don Llado vnet častilec Marijin. Ko je postal duhovnik, je bil nenavadno pobožen in goreč dušni pastir, ki je najrajši pridigal o Materi božji. Po teh svojih govorih in vnetem delovanju je zaslovel po vsej Kataloniji.

Ko se je pričelo preganjanje katoličanov in duhovnikov, so nazadnje tudi njega zgrabili ter ga odvedli na strelišče, da ga tamkaj ustrelje. Med sprevedom pa so zelo grdo z njim ravnali. On pa se je vsem surovostim vojakov smehljival in je na vsako surovo besedo prijazno ter ljubeznivo odgovoril. To je rdeče vojske tako presenetilo, da je eden izmed njih nazadnje vzkliknil: »Tale pa nima niti trobnice strahu v sebit«

Kanonik Don Llado pa mu je prijazno odgovoril: »Srečen sem, da sem v vaših rokah. Vse svoje življenje sem ljubelega Boga prosil treh milosti. Prva milost, ki sem Boga zanjo prosil, je ta, da

bi svojo dušo zveličal. Ta se mi v tem trenutku zdi, da mi je že zagotovljena. Nato sem prosil Boga milosti, da bi smel umreti mučeniške smrti. Kakor ste mi ravnokar povedali, me mislite usmrtiti. Nič ljubejšega mi ni, kakor da bom smel svojo kri preliti za svojega Zveličarja. Vendar bi želel — in zato sem prosil Boga kot tretjo milost — da bi moja smrt pomenila zveličanje vsaj ene duše izmed vas.«

Duhovnik je te besede spregovoril nenavadno goreče in iskreno, noč je začel prijazno in priščno gledati po možeh, ki so stali okoli njega in ki so ga zdaj zdaj hoteli ustreliti. Može so doselej duhovnika mirno, dasi brezbržno poslušali. Ko pa je spregovoril zadnje besede, so se njihove vrste nekam razmajale. Nenadno pa je eden izmed njih skočil iz vrste, vrgel vstran svojo puško, padel duhovniku k nogam ter zaklical, da bi tudi on rad umrl za Kristusa.

Vojaki, ki so videli ta prizor, so se zdaj razjezili. Surovo so brž oba potisnili k steni. Puške so zagrmle in oba sta padla mrtva. Svetemu duhovniku-mučniku je bila uslišana tudi tretja njegova prošnja.

Kitajcev je le 250 milijonov

Doslej smo vedno brali in se v šolah učili, da ima Kitajska nad 400 milijonov prebivalcev. Sedaj pa je francoski znanstvenik dr. A. Legendre, ki je že dolga leta študiral Kitajce, in Kitajce, v francoskih časopisih priobčil obravnavo, v kateri trdi, da tiste številke o Kitajcih, ki smo se jih doslej učili, niso resnične.

Francoski učenjak dr. Legendre pravi, da so

Spravna služba božja v Londonu

Poročali smo že, da se za dneve prihodnjega brezbožnega kongresa v Londonu angleški katoličani pripravljajo na protestno in pravno procesijo. To bo drugo nedeljo meseca septembra. Tistega dne bo cardiffski škof msgr. Mostyn na vrtu samostana Srca Jezusovega v Hove pri Londonu imel pravno službo božjo v navzočnosti več kot 20 angleških nadškofov in škofov. Nadškof Goodier, ki izhaja iz jezuitskega reda, bo imel pravno pridigo. Te pravne službe božje se bo poleg velikega števila angleške duhovščine udeležila tudi velika množica angleških katoliških vernikov.

Radijski napovedovalec - dedič

Vsak večer sklence napovedovalec švedske oddajne postaje Sven Jerring, ki mu ljudje kar splošno pravijo »Stric Sven«, s temle pozdravom: »Lahko noč! Dobro spite!« Poslušalci imajo prijaznega napovedovalca močno radi. Med poslušalci je bila tudi stara gospodična Tornberg iz kraja Örebro, ki seveda prijaznega »strica Svena« še nikdar v življenju ni videla. Ugajalo pa ji je, da ji je prijazen gospod vsak večer voščil lahko noč. Pred kratkim pa je stara gospodična Tornberg umrla in je v oporoki za svojega glavnega dediča določila prijaznega napovedovalca švedske oddajne postaje.

Ponesrečen beg dveh zločincev

Kazensko sodišče v Rybniku na Poljskem je sodilo dva zloglasna razbojnika Kudlo in Zimnega, ki sta 14. aprila ušla iz ječe v Rybniku ter pri tem z železnim drogrom pobila dva čuvaja, ki sta ju hotela zadržati. Oba so obsodili na 10 let ječe. Ko so ju iz rybniške sodnice vedli nazaj v kazalnico v Katowice, kjer sta nazadnje sedela, sta se, dasi vklepana, v vlak spopadla s čuvajema, ki sta ju spremljala. V pretepu sta razbila šipe na oknu. Razbojnikoma se je posrečilo, da sta za hip odtrgala od sebe oba stražnika, nakar sta naglo odprla vrata kupeja ter se vrgla ven iz drvečnega vlaka, ki je tisti hip vozil mimo zprtih zapornic. Hudla je skočil prvi ter potegnil še Zimnega za seboj. Kudla je priletel z obrazom na rob železne uteži, ki je bila pritrjena na koncu zapornega droga. Udarce je bil tako hud, da mu je ves obraz zdrobilo. Kajpada je bil mož takoj mrtev. Zimny pa je hudo poškodovan in nezavesten obležal.

Najbolj mrzli kraj na svetu

Znanost je doslej trdila, da je na svetu najbolj mrzel kraj mesto Verhojansk, ki leži ob Jami v Sibiriji. Tamkaj so zmerili najnižjo temperaturo, ki je znašala 70 stopinj pod ničlo.

Sedaj pa je ruski znanstvenik profesor Obručev dognal, da Verhojansk ni najbolj mrzel, temveč da je še drug kraj, kjer je še bolj strupena zima. Tudi ta kraj je v Sibiriji. To mesto leži v vzhodni Sibiriji ob Ondigvirki ter se imenuje Ojmekon. Učenjak je izjavil, da je to svojo trditve znanstveno dognal po 12 letnem opazovanju.

Njegova opazovanja so bila sistematična, zlasti pa zadnja leta. Leta 1933 je v Ojmekonu ustanovil meteorološko postajo, ki je noč in dan opazovala

temperaturo ter jo sproti zaznamovala. In je dognala, da je bilo v Ojmekonu vedno najmanj za 4 do 7 stopinj več mraza kakor pa v Verhojansku. V Ojmekonu je termometer kazal, kadar je bilo posebno mrzlo, tudi do 78 stopinj mraza.

Pri takem mrazu bi človek mislil, da ljudje v kraju ne morejo več prebiti. Toda profesor Obručev pove, da prebiva v Ojmekonu in okolici kakih 1000 ljudi, ki to mrzlo podnebje splošno kar dobro prenašajo. Ljudje imajo še precej razvito živino. In za čuda, tudi živina se je dobro privadila temu hudemu mrazu ter kar dobro uspeva. Ljudje goje seveda severne jelene, ki prenašajo že dovolj mraza. Toda imajo tudi konje in krave, ki so se prav tako navadili na mraz ter dobro uspevajo.

Plemenska politika pri krstnih imenih

Plemenska politika se izvaja v Nemčiji dalje, kakor smo kratko že poročali. Zadnji čas se politika proti židovskemu elementu izvaja s podvojeno silo. — Revija »Neues Volk«, ki je glasilo plemensko-političnega urada (Rassepolitisches Amt), ki je državna ustanova, objavlja članke, ki se obračajo proti imenom oziroma krstnim imenom, ki so hebrejskega izvora. Ta stvar zadeva tudi krščanske družine, bodisi katoliške bodisi protestantske, ker so, kakor vemo, tudi med kristjani v navadi mnoga imena iz iz stare kakor iz nove zaveze.

Država je izdala še uredbo v smislu pobude plemensko-političnega urada, kolikor se tiče Židov. Židi odslej ne bodo smeli več nositi arijskih predimien, ampak samo prista židovska, tako da bo židovsko poreklo tudi v tem oziru prišlo na zunan

do polnega izraza. To pa zato, ker so doslej mnogi Židje nosili predimena arijskega oziroma krščanskega izvora.

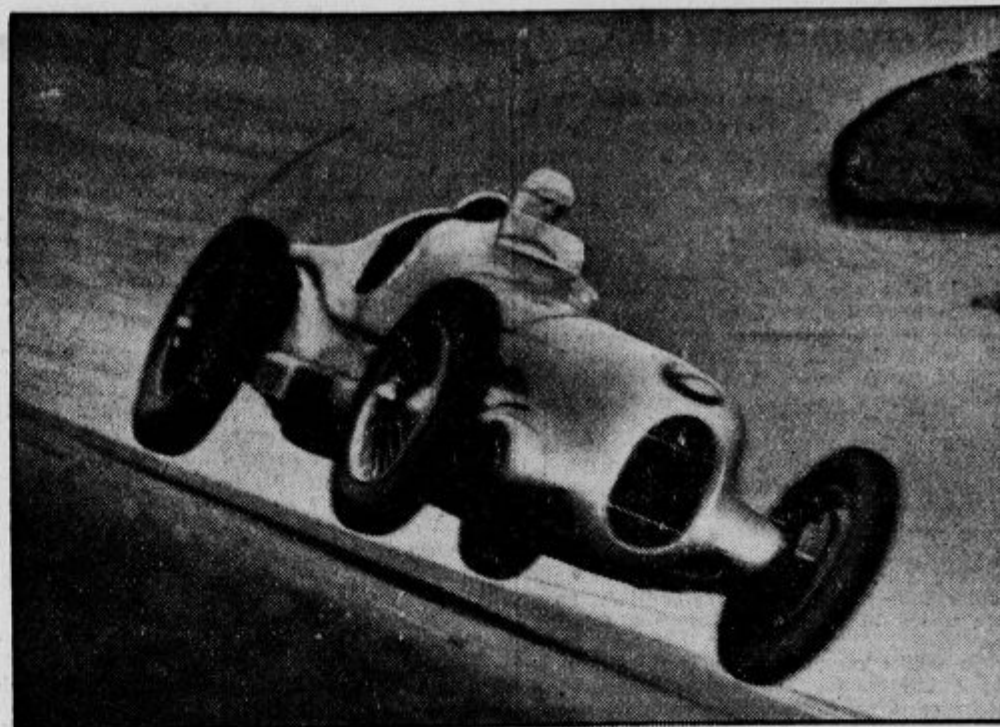
Zdaj pa je pričakovati odredb, ki se bodo tikale krščanskih krstnih imen, kolikor so vzeta iz svetega pisma. »Neues Volk« se na primer zgraža, da na deželi štiri petine prebivalstva nosi ime Jožefa oziroma Johanna ali Hansa, ki izvirajo iz židovskega imena Jeohanana, kar pomeni: »naj mu bo Bog (Jehova) naklonjen«. Seveda se obrača nevolja člankarja na katoliškega župnika, ki večkrat na željo staršev otroku sam izbere ime. Še huje se seveda, če je otrok krščen na ime Baltazar, ki ga je nosil eden od svetih treh kraljev ter pomeni: »naj Baal (božanstvo) varuje moje življenje«. Tudi ime Mihael ni vseh člankarjev, čeprav ima zelo lep pomen, namreč »kdo kakor Bog«. Tudi Joahim je v zvezi z Jehovo, Jakob pa baje pomeni »goljuf«. Ime Eva ima pa zelo lep pomen, ki je naravnost simboličen za vse žiloveštvo sploh. Pomeni namreč »ono, ki daje življenje«, bo pa moralo, če se bodo pobude urednika »Neues Volk« uresničile, v bodoče izginiti iz krščanskih družin, »ker je židovsko«. Tudi ime Marije, matere Jezusove, ki se je glasilo v jeziku tistega časa Mirijam, ne najde usmiljenja v očeh »Neues Volk«, ker znači baje »upornica«. In kaj naj rečemo k imenu Elizabete, ki baje pomeni: »Bog mi prinaša nesrečo.«

Zdi se pa, da je urednik glasila plemensko-političnega urada mnenja, da bi morala izginiti iz nemškega naroda tudi druga imena, kakor na primer Jurij in Pavel, ki nista židovskega, ampak grškega izvora. Po njegovem mnenju bo tudi Jurij moral izginiti, čeprav je v Nemčiji, kjer se toliko ljudi piše Jörg, Jörn ali Jürgen, zelo udomačeno.

Ker je v šoli učil krščanski nauk, umorjen

Katoličani okrožja Huajuapón de Leon v zvezni mehiški državi Oaxaca so pred kratkim naslovili na mehiškega predsednika generala Cardenas javno pismo, v katerem se pritožujejo, da morilec duhovnika Lucija Serrano Martinez še vedno ne kaznovani hodijo okoli ter uživajo vse državljanske časti in veljavo. Ta duhovnik je dne 2. junija letos učil krščanski nauk v zasebni šoli v kraju San Pablo Anicano. Med poukom so ga napadli doslej neprijeti morilec in ga na kraju samem umorili.

V pismu naglašajo katoličani, da so skrivili tega umora nad katoliškim duhovnikom zastopniki mestnih oblasti iz mesta San Pablo Anicano kakor tudi učitelji tamkajšnje državne šole. Morilec in so-krivci se ne kaznovani sprehajajo po mestu in nihče jim nič ne stori, čeprav je oblastem vse znano.

Angleški letalski poročnik Chris Stanisland dirka na dirkališču v Londonu. Vsa štiri kolesa njegovega avtomobila so se dvignila v zrak zaradi prevelike hitrosti

Kaj se na svetu zgodi v eni uri?

Mož, ki se s takimi rečmi ukvarja, je izračunal, kaj se v eni uri na svetu zgodi:

V eni uri na vsem svetu umrje 4600 ljudi, 5400 pa se jih rodi. V istem času je pred sodišči vsega sveta obsojenih zaradi raznih hudodelstev 198.000 ljudi.

Zanimivo je, kaj v eni uri ljudje vsega sveta počno in kaj pojedo. Tako človeštvo zemlje v eni sami uri poje kakih 25 milijonov kilogramov krompirja, 10 milijonov kilogramov sočiva in solate, 3 milijone 600.000 kilogramov mesa, prav toliko rib, kakih 30 milijonov kosov kruha ter 3 milijone jajc.

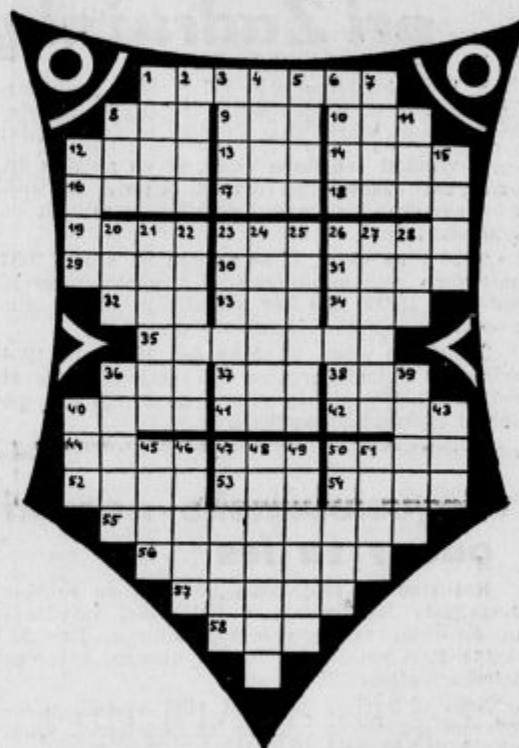
Istočasno predelajo 180 ton surovega tobaka, da ga lahko kade, iz zemlje izkopljejo 125.000 ton premoga, iz petrolejskih vrelcev načrpajo v eni uri 160.000 sodov petroleja ter ga eno tretjino predelajo v bencin. V istem času naredijo po tovarnah 7500 novih avtomobilov. Ljudje vsako uro dajo na pošto vsega sveta 115.000 brzojav ter oddajo 1200 milijonov pisem, razglednic, dopisnic in drugih poštnih pošilk.

V kratki uri se utrne in pada proti zemlji

400.000 zvezdnatih utrinkov ter je v istem času na vsej zemlji nič manj ko 1800 neviht z nalivi, strelo in bliskom.

To je vse seveda le majhen košček tega, kar se v eni uri na svetu zgodi. Če bi hotel popisati in naštet v številkah vse, kar se na vsem svetu zgodi, recimo v enem samem dnevu, bi bile to tako velike številke, da bi jih niti brati ne znali.

Križanka „Ščit“

Vodoravno: 1. sodobni sovjetski dramatik, 8. čebelarški izraz, 9. levi pritok reke Verhnaja Tunguska v Sibiriji, 10. desni pritok Donave v Srbiji, 12. pisalna potrebščina, 13. divja žival, 14. sredstvo za preganjanje dolgočasa, 16. priistaniško mesto ob izlivu Marice v Egejsko morje, 17. ženska oseba iz svetega pisma, 18. nemški modroslovni učenjak (1724—1804), 19. vrsta kuriva, 23. mesto v severni Italiji ob Adiji, 26. tuja beseda za primanjkljaj, 29. prestolno mesto Norveške, 30. mednarodna organizacija književnikov, 31. država v Zadnji Indiji, 32. skrajšana beseda za tilnik, 33. trgovski izraz za predplačilo, 34. otok v Irskem morju, 35. državni nastavljenec, 36. kratica za poljsko poročevalsko agencijo, 37. skrajšana žensko krstno ime, 38. moška oseba iz sv. pisma, 40. druga beseda za težke sanje, 41. kratica za sovjetsko poročevalsko agencijo, 42. arabsko moško ime, 44. tuja beseda za zagon, 47. gora v srednji Grčiji, 50. država v Južni Ameriki, 52. skrajšana moško krstno ime, 53. del živalskega telesa, 54. etarografski bog ljubezni, 55. tuja beseda za profesorja računstva, 56. druga beseda za zvezek, 57. del gospodarskega posloplja, 58. tatarski poglavar.

Navpično: 1. izraz pri kartanju, 2. grška sveta gora na Halkidiki, 3. nekdanje mesto v Veliki Rusiji, 4. angleška trdnjava v južni Arabiji, 5. otok v Malajskem arhipelu, 6. tuja beseda za pesnika pripovednih pesmi, 7. slovenski učenjak iz turških vojsk, 8. druga beseda za spanje, 11. gora v severnem delu Goriške, 12. tovarniška znamka čevljev, 15. najmanjši del snovi, 20. druga beseda za konico, 21. druga beseda za glasnika, 22. vrtna zelenjava, 23. tuja beseda za pripravo, 24. mesto v Španiji, 25. južen sad, 26. tuja moško krstno ime, 27. tuja beseda za zdravnika raztelesovalca, 28. industrijska rastlina, 36. kraj jugozahodno od Žužemberka na Kočevskem, 39. vrsta namiznih iger, 40. druga beseda za lučaj, 43. pripadnik slovanskega naroda, 45. Kretenova drama iz rimskega življenja, 46. tuja beseda za zapisnik, 47. majhen drevesni sad, 48. tuja beseda za vzgajalčce, 49. mesto ob Donavi v Vojvodini, 50. moška oseba iz Defoejeve povesti: »Robinson Crusoe«, 51. severno moško krstno ime.

Rešitev križanke

Vodoravno: 1. Lika, 5. Sol, 8. Lido, 9. Barl, 10. saipa, 11. Radek, 12. Tebe, 13. Podole, 15. Ala, 16. Potokar, 18. Radovan, 20. Ita, 21. Apatin, 23. snet, 24. tenor, 25. Imeno, 26. Ilek, 27. slonek, 29. Niš, 30. Ottilija, 32. enačica, 34. jen, 35. kolika, 37. Sana, 38. Kreta, 39. Rova, 40. raja, 41. leva, 42. Ina, 43. Roma.

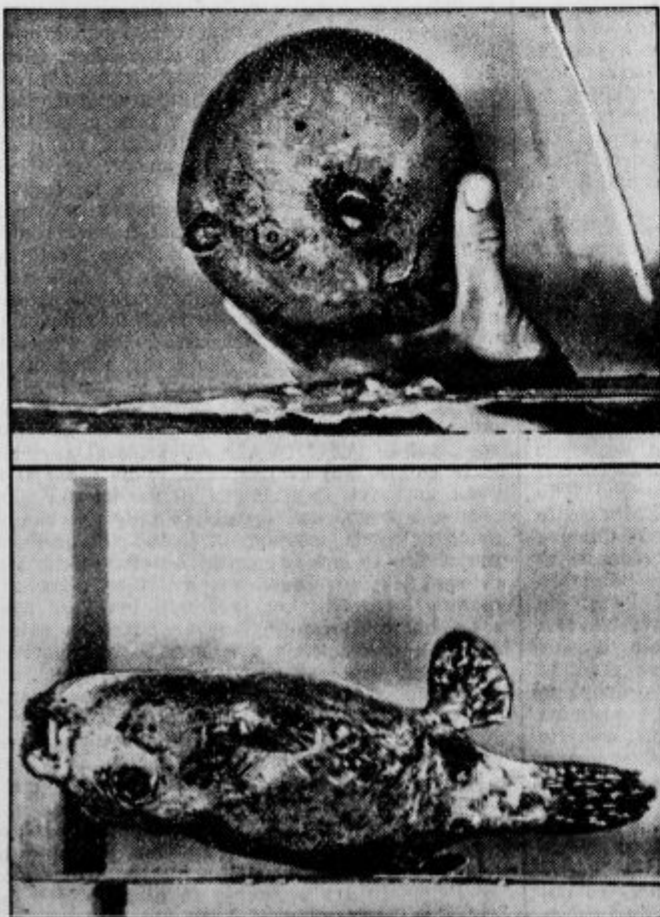
Navpično: 1. Lipe, 2. Ida, 3. Korotan, 4. Abadon, 5. Sadok, 6. Orel, 7. lik, 8. Laba, 10. Sela, 12. Tara, 13. Povir, 14. Erato, 16. Potok, 17. Ate-ne, 19. Daneš, 20. Ineni, 22. Pelin, 23. smola, 24. Tinek, 25. Illica, 27. stikalo, 28. Kana, 30. očitar, 31. Jena, 33. aleja, 34. Java, 36. Oran, 37. Sava, 38. kri, 39. Rem.

Nenavadna morska riba

Ameriška znanstvena ekspedicija, ki je preiskavala mehiške in srednje-ameriške morske vode, je prinesla s seboj tole nenavadno ribo.

To je riba, ki živi v morskih globinah v tropskih delih morja. Na prvi pogled se ne loči nič kaj od drugih morskih rib. Kadar mirno plava po vodi, je taka, kakor je vidimo na zgornji sliki.

Kadar pa to ribo kaj preplaši ali razjezi, takrat pa se stisne skupaj v pravo kroglo, kakršno vidimo na spodnji sliki.

Naši železničarji na Grškem

Atene, avgusta 1938.

Brzec nas je popeljal iz Ljubljane do Belgrada in od tam naprej v Djevdjelijo. Prvi postanka na grških tleh je bila postaja Eidemene. Obmejne formalnosti so potekle brezhibno in z res taktičnim nastopom. Po kratki vožnji smo dospeli v Solun. Z vlaka se nam je nudil prekrasen, očarljiv pogled na morje lesketajočih se luči. Izstopili nismo, ker si bomo Solun pobliže ogledali ob povratku. Na postaji Levadeia so odklopili naša dva vagona in trije pripravljeni avtobusi so nas pod vodstvom odposlancev grškega prometnega ministrstva po novi, drzno izpeljani asfaltirani cesti (57 km) pripeljali v Delphi.

V Delphi smo najprej obiskali bistri vrelce »Kastalije«, da se tudi mi simbolično »umijemo«. Tajnik grškega prometnega ministrstva gospod Papadimos nas je tukaj uradno pozdravil in nas peljal v skrivnost Apolonovega svetišča in Piti-jinih preročišč. Ogledali smo si še sedaj skoraj docela ohranjen amfiteater, v katerem so stari Grki prirejali tako imenovane pitijske igre.

Naša dva vagona so priklopili vednemu brzemu vlaku, ki nas je po triurni vožnji pripeljal v Atene, ki so nudile istotako, če ne v veliko večji meri kakor Solun, očarljiv pogled na milijone luči in velemestne reklame, prelivajoče se v vse more barve. Ob prihodu v grško prestolnico nam je izrekel dobrodoščilo sam predsednik kluba grških železničarjev. Kljub pozni uri se vendar mnogi niso mogli premagati v želji, da vidijo nočni vrvež največjega velemesta balkanskega polotoka. Prav oddahnili smo se, ko smo naše, skoroda razbeljene vagonce zapustili in nas je objel hladen vetrič, pihajoč od bližnjega morja.

Velemestno vrvenje ob tem poznem času ni še prav nič kazalo kakšnega pojemanja, nasprotno vedno bolj se nam je dozdevalo, da se je šele pričelo. Kavarne in gostilniški lokali so bili sicer prazni, a pred njimi je sedelo polno gostov, ne da bi kaj čitali ali se kako drugače zabavali. Posebno je padlo vsakemu v oči, da so imeli pred seboj le čašo vode, sicer so pa bili v debati že toliko temperamentni, da smo prišli do prepričanja, da tvorijo že trije Grki parlament. Kakor bi radi to nočno velemestno življenje še temeljiteje spoznali, smo vendar morali to željo opustiti zaradi bogatega programa za sledeči dan.

Že na predvečer smo se dogovorili, da se že ob 7 jutraj odpeljemo v stari Phaleron, atensko modeno kopališče. Žal se nam je ta užitek nudil samo do 9, ko smo morali odhiteti v grški narodni muzej. Vstopnina je kljub ugodnemu valutnemu razmerju z dinarjem zelo visoka in enaka za sleherni muzej in starinske ostanke. Velja namreč za osebo 30 drahem, a je opravičljivo, ker so začeli šele v poslednjem času s sistematičnim odkopavanjem starin in njih obnavljanjem. Sam narodni muzej bi potreboval večredni ogled, saj je poln vseh mogočih edinstvenih kipov, Poseidona, Zeusa, Palade Atene, raznih krasnih nagrobnih spomenikov, sarkofagov z reliefi, predstavljajočimi najvažnejše dogodke iz življenja umrlega. Prav tako je nad vse zanimiva najdba okostja dveh nepopolnoprilnih služabnikov, ki sta bila živa prikovana na desko in pokopana. Pozna se še danes na legi okamenelih kosti grozno trpljenje nesrečnikov. Nadalje smo si ogledali mumije, pripeljane iz Egipta, ki izvirajo še iz tretjega tisočletja pred Kr. Med njimi je bila ena celo odprta

in še danes so vidne poteze na licu žene, morda kraljice.

Veliko zanimanje je zbudil 4000 let stari, danes okameneli hlebec kruha. Nič manj se niso naše danje našle krasno izdelanim ogrlicam, prstanom, uhanom, zaplestnicam, ki so danes po toliko letih zopet v modi, in vse to iz pravega suhega zlata in zelo fino izdelano. Isto velja za kipe, ki so anatomske popolnoma pravilni, celo oči, čeprav iz mrtvega kamena; so tako žive, da imaš občutek, da te gleda živo bitje. S kosilom smo morali pohiteti, kajti že nas je čakal na postaji peloponeške železnice poseben motorni vlak elegantne zunanosti, razkošno opremljen. Sam gospod direktor te privatne železnice nas je ob prihodu na postajo pozdravil, izrazil svoje veselje nad našim prihodom in nam želel veselo in srečno pot. Ob burnem medsebojnem pozdravljanju je vlak zapustil kolodvor in po nekaj minutah smo se že vozili ob obali sinjega morja, ki nas je spremljalo do korintskega preliva. Vročino, za naše razmere nenavadno, smo z lahko prestajali, kajti lahki vetrovi nam je stalno pihljali nasproti.

Posebna zanimivost na tej vožnji je prehod z balkanskega polotoka na Peloponez pri korintskem prekopu. Imeli smo srečo, da je ravno ob tem času pasirala prekop ladja. Občudovali smo gorovje Helikon in Parnas in sporedno z železnico, tik ob obali krasno izpeljano in asfaltirano avtomobilsko cesto v dolžini 400 km. Vlak se je na postajah le redko ustavljal. V našem motornem vozu smo skupno z grškimi tovariši prepevali naše in že naučene grške narodne pesmice.

Koroški narodni tabor bo na Prevaljah dne 25. septembra 1938

Slovenska mladinska zaščita

Kakor je naši javnosti že znano, bo v Belgradu od 1. do 7. oktobra II. balkanski kongres za zaščito otrok pod častnim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. in pod častnim predsedstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Na kongresu pa bodo poleg balkanskih držav sodelovale tudi Anglija, Češkoslovaška, Nemčija, Madžarska, Francija in pa Amerika.

Ob priliki tega kongresa pa bo v prostorih belgrajskega veleposlaništva tudi velika mednarodna mladinska zaščitna razstava. Te razstave se bo udeležila tudi dravska banovinska sekcija Unije za zaščito dece, ki je bila pozvana, da reprezentira na omenjeni razstavi svoj mladinski zaščitni delokrog kot kompaktna celota. To dejstvo, da bomo Slovenci pred mednarodnim forumom lahko pokazali ves naš dosedanj razvij mladinskega skrbstva, osnove njegovega delovanja ter uspehe, ki smo jih dosegli, pomeni za Slovence v pogledu razvoja mladinskega skrbstva brez dvoma velik napredek.

Unija za zaščito dece v Ljubljani pridno zbira in ureja ter pripravlja gradivo za to razstavo. Pozvana in zaprošena so bila vsa društva, ki se bavijo z zaščito mladine, bodisi na zdravstvenem, moralnem, pravnem ali vzgojnem področju, prav tako vse institucije in domovi, ki jim je naloga skrbeti za mladino, dalje bodo na tej razstavi prikazale svoje delo občine, banska uprava, Higijenski zavod, Zemska bolnišnica, Zavod za zdravstveno zaščito mater in dece, dalje vse one mladinske zaščitne organizacije, ki jim je poverjen delokrog za fizično in moralno vzgojo mladine, mladinski počitniški domovi, počitniške kolonije itd. Na razstavi bo tudi prikazana slovenska literatura, razvoj slovenskega šolstva, šolskih knjižnic, kuhinj, dnevnih zavištev, otroških vrtcev itd. Interesanten material za razstavo se pripravlja s sodelovanjem ljubljanskega muzeja. Na razstavi se bodo prikazali namreč tudi modeli slovenskih zibelk, otroških igrač, vezenin itd. Poleg tega bo na razstavi prikazan tudi otrok in družina v slovenski slikarski in kiparski umetnosti, kakor tudi slovenska otroška fotografija.

Ze iz te na kratko omenjene vsebine razstave je razvidno, da bo razstava zelo bogata in da bo nudila vsakomur, ki si jo bo ogledal lep kos slovenskega življenja in zgodovine.

Kdor se za razstavo in kongres zanima, bodi kakorkoli, naj se obrne za vsa pojasnila na Unijo za zaščito dece, Ljubljana, Gospodarska c. 2-II. Ker je med Slovence mnogo zanimanja tako za kongres kot za razstavo, bo Unija za zaščito dece priredila v dneh kongresa skupni cenen izlet v Belgrad. Glede tega bo v teku prihodnjih dni javnost podrobno obveščena.

Neznana utopljenka

Krško, 30. avgusta.

Davi se je pri nas nebo nekoliko zvedrilo in nekdo je opazil v Savi človeško truplo in takoj priklkal ljudi. Narasla Sava je prinesla žensko truplo, ki so jo motni valovi pritisnili k pečinam sredi struge ravno nasproti železniške čuvajnice. O nesreči so bile obveščene oblasti, štirje domačini pa so s čolnom in vrvmi odšli po mrljca. Vzroka nesreče nihče ne ve, saj niti ni znano, kdo je ta dekle, dasi nekateri trdijo, da je iz Rajhenburga. Utopljenka ni imela s seboj nobenih listin. Na sebi je imela zeleno obleko z rižami, čevljev pa ni imela. Na truplu ni videti nobenih znakov nasilja. Utopljenka je videti stara 27 let, njene roke kažejo žulje, vendar so negovane. Dekle je bilo močno razvito, visoko 1,60 m, okroglega obraza z rjavimi očmi in kostanjevimi podstriženimi lasmi. Nad desnim očesom je videti otekline s podplutbo.

Središče ob Dravi, 29. avgusta.

Drava je pri Središču naplavila truplo neznanega moškega, ki je bilo že okrog 14 dni v vodi. Utopljenec je star okrog 50 let, srednje postave, plešast, brke rjave barve. Oblečen je bil v črno sukneno obleko in obut v Bata čevlje. V žepih je imel malo žepno ogledalo, svinec in krtačo za brke. Najbrž se je neznanec kje ponesrečil. Pokopan je na pokopališču v Središču.

Med kitajskimi teroristi

Sedaj šele sem razumel, zakaj je Leclerc tako jasno kazal svojo zadovoljnost. Straža, ki jo je bil organiziral, tega ni zakrivila. Hainiloff je umrl naravne smrti. Teroristi niso mogli priti do njega...

Nisem se varal.

Tovariš mi je nekoliko pomirjen razložil: »Brez dvoma ni moje veselje na mestu, kajti kljub vsemu temu je vendar v tej zadevi en mrlji, a ti več, kako gledam jaz na to stvar. Očividno si »Gong« lahko čestita, da je držal besedo, kajti konec koncev je le on zakrivil Rusovo smrt. Ali so tudi sklenili, da ga tako uničijo? Hm... S temi Kitajci ne veš nikdar, pri čem si... Toda vsekakor je ugotovljeno, da morilci niso premagali zaprek, ki sem jih postavil mednje in med njihovo žrtev... Dosegli so svoj namen, ker so se okoristili z izjemno okolnostjo: Hainiloffova bolezen na srce in njegovo pomanjkanje poguma. Jaz pa sem bil izigran!«

Z izzivajočim izrazom je izbočil prsi.

»Sploh pa je ta udarec ničla, in borba se nadaljuje...«

Naečelnikova samozavest je naglo delovala na podrejene, in značaj živahnosti se je spreminil. Glasovi so močnejše doneli in delo se je začelo v navadnem teku.

»Nekoliko se bom odpočil,« je djal Leclerc, »kajti že naprej vidim, da bo še takega »športa«, kakršen se je odigral malo prej... Na svidenje, dragi!... Ah, nekaj sem pozabil. Pravkar smo prejeli nekaj novic o Č. O. Simonu. Njegovi ugrabitelji so mu dovolili napisati nekaj besed, da bi nas potolažili o svoji usodi. Je zdrav, a jetnik v pokrajini Hanchow, ne vem točno kje. Kitajska policija nam je obljubila, da bo ukrenila vse, da najde zatočišče roparjev. Le ona in armada lahko dose-

žajo kaj uspeha zunaj Sanghaja. Preiskavo bom zasledoval kar mogoče od blizu.«

»Me boš o tem obveščal?«

»Ohljubim.«

»Torej lahko noč... če smem tako reči!«

»Lahko noč!«

Rickshaw me je odpeljal proti hotelu Evropa in v jutranji vrvež na Bundu. Preveč sem se čutil utrujenega, da bi se pogolbil le v eno misel. Vse to ljudstvo, ki je tekalo in kričalo okoli mene, mi je povzročalo vrtoglavico. Dobro postelja... Blaženo zapreti oči... Le po tem sem hrepenel.

Vendar, ko sem prestopil prag hotela, se nisem obrnil proti svoji sobi.

Počasi sem se približal mizam, ki so tvorile v glavni dvorani pohištvo in se usedel pred kupom pisemskega papirja.

Najprej dolžnost, potem počitek.

Moral sem prepisati nočno pustolovščino, opisati žalosten Hainiloffov konec in pohvaliti Leclercovo delavnost. »Gongov« neuspeh... Ko se je vrglo nalivno pero na delo, je zadobilo prejšnjo spretnost in je pripravljalo za čitatelje »Dernières Nouvelles« članek, za katerega sem se potrudil, da bi bili tudi bralci nekoliko deležni mojega preteklega strahu.

Ko sem vse poslalil z nekaj splošnimi opazkami, sem poklical slugo in mu naročil, naj gre na pošto in tam odda mojo brzojavko.

»Uh!«

Šele sedaj sem si lahko privoščil potrebnega spanja. S tako mehkiimi nogami, kakor bi bile iz vate, sem prišel v sobo, se slekel in se vrgel na posteljo.

Minuto pozneje sem že spal.

Bilo je točno deset minut čez štiri, ko sem spet prišel k sebi. Popoldansko sonce se je skušalo na vse načine splaziti v sobo in njegovi topli žarki so prodirali skozi vsako špranjo zaprtih oknic.

Narodno gledališče v Ljubljani Razpis abonmana za I. 1938-39

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje abonma za novo sezono in vkladno vabi vse slojce, da se prijavijo za stalne in redne obiskovalce našega gledališča.

Predstave v sezoni so razdeljene na sledeče abonmaje: Premierski abonma, stalni abonma Sreda, stalni abonma Četrtek, abonma red A, abonma red B.

Abonmana A in B imata predstave v vseh dneh razen nedelj in praznikov. Premierski abonma dobi vse premiere. Abonmana Sreda in Četrtek pa imata predstave stalno ob sredah in četrtkih.

Abonma je veljaven za 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih odnosno operetnih.

Prijave za abonma se sprejemajo v veči dramskega gledališča od ponedeljka 4. do sobote 17. septembra 1938 dneвно od 10 do 12 in od 15 do 17.

Abonentom lanske sezone so rezervirani njihovi sedeži do sobote 10. septembra popoldne. Od ponedeljka 12. septembra se ne rezervirajo lanskim abonentom nobeni sedeži več in so vsa razpoložljiva mesta na razpolago novim interesantom.

Cene stalnih abonmajev Sreda in Četrtek so za 10% višje od abonmajev A in B, vendar zelo nizke, saj uva abonent v razmerju z dnevnimi cenami visok popust.

Abonma se plačuje v 10 zaporednih mesečnih obrokih prvi obrok pri vpisu.

Cene: parterne lože polni abonma 260 din, uradniški abonma 230 din; lože I. reda 1-3 polni 280 din, uradniški 220 din; lože I. reda 6-9 polni 320 - 280 din. Parterni sedeži: I. vrsta 74 - 60 din, II.-III. vrsta 80 - 66 din, IV.-VI. vrsta 74 - 60 din, VII.-IX. vrsta 96 - 54 din, X.-XI. vrsta 96 - 48 din, XII.-XIII. vrsta 96 - 44 din. Balkonski sedeži: sredina I. vrsta 38 - 48 din, stranski 30 - 44 din; II. vrsta sredina 32 - 40 din, stranski 35 - 30 din; III. vrsta sredina 42 - 32 din, stranski sedeži: I. vrsta 32 - 25 din, II.-III. vrsta 32 - 22 din, IV.-V. vrsta 23 - 18 din.

Drama bo uprizorila v sezoni dela iz tega repertoarnega načrta:

Slovenska dela: Linhart: Zupanova Mleka, Smole: Varh, Prešeren: Nova pisarija, Finžgar: Veriga, Cankar: Pohujšanje v dolini sentflorjanski, Hlapci, Milčinski: Mogočni prstan, Cankar: Potopljeni svet. (Poleg navedenih domačih del se bodo uprizorila še druga, če bodo predložena in sprejeta.) Nisite: Oblast, Mister Dolar, Petrovič: Osvoboditev Koste Slika, Čapek: Mati, Scheinplutogova: Hladni luč, Synek: Veliki primer, Gogol: Revizor, Tolstoj: A. Car Fjodor, L. Tolstoj: Živi mrtvec, Moe teme Andrejev: Mladotletje, Čehov: Striček Vanja. Od klasičnih del: Shakespeare: Hamlet, Kakor vam drago, Alfieri: Filop, Moliere: Zdravnik Hufenski, Izvoljena ženitev, Goldoni: Lažnik, Scribner: Kozarec vode, iz tužjih literatur: Nestor: Utopljenica, Halung: Dragocena Bistrica, Bergman: Markurell, Voulljoki: Zene na Niskavnuorlu, Bernard: Kavarnica, Claudel: Oznanjenje, Kingsley: Ljudje v hlem, Pagnol: Cesar, Bienen: Dantonova smrt, Strindberg: Labodina, Kleist: Princez Homburški. Iz navedenih del bo uprizorila drama 30 del za abonentne. Nekatera dela se bodo po potrebi zamenjala z drugimi deli, predvsem s igrami vednega značaja.

Opera bo igrala svoj repertor v novi sezoni izmed naslednjih slovenskih del:

Bravničar: Hlapec Jernej, Ipavec: Teharski pleme, Gotovac: Ero z onega sveta, Konjović: Kostana, Smetana: Poljub, Čajkovski: Jolanta, Musorgski: Boris Godunov.

Dalje so na repertoarju: Mozart: Figarova svatba, Massenet: Don Kichot, Massenet: Werther, Ibert: Le roi d'Yvetot, Donizetti: Ljubavi napoli, Puccini: Gianni Schicchi, Ponchielli: Gioconda, Verdi: Falstaff, Wolff-Perrari: Štirje grobji, Goldmark: Sabka kraljica, Wagner: Lohengrin.

Opereta bo izvajala: Gloz: Na sinjem Jadranu, Grün: Balalaika, Jankovec: Odrtohljeno, Jones: Gejše, Lehar: Frasquita, Abraham: Roksi.

Uprava vkladno vabi k podpisovanju abonmana. —

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Kranci

Ping-pong tekme. V nedeljo 4. septembra bo v dvorani Ljudskega doma turnir za naslov gorejskega prvaka ZFO. Pričetek ob 9 dop. Prijavnina znaša za posameznika 2 din, za double 5 din. Prijave sprejema do 2. septembra Ramovš Marjan, Strossmayerjev trg 1, Kranj.

Dijaški zavod v Kranju ima še nekaj praznih mest. Sprejemajo se zlasti dijaki kmetijskih staršev. Zglasite se pri vodstvu Zavoda ob vpisu v gimnazijo, ki bo 1., 2. in 3. septembra.

Višnja gora

V nedeljo 4. sept. popoldne bo blagoslovil prevz. g. škof, ko se bo vračal s tabora v Dobručo, naše novo pokopališče. G. župnik, ki je zelo skrben za svojo faro, je skupno z obidino napravil malo pod farno cerkvijo pravilno novo pokopališče. Zelo posrečena je precej velika kapelica na pokopališču, v kateri stoji križ. Staro pokopališče, ki je bilo kar okrog cerkve, je bilo premajhno in prenapolnjeno. Zato je bilo treba napraviti novega.

Iz Julijske krajine

† Ivan Flego. Hud udarec je zopet zadell preizkušeno istrsko ljudstvo. Nepričakovano je po kratki bolezn umrl g. duh. svetnik Ivan Flego v 62. letu starosti. Pokojnik je bil ob času preloma dekan v Buzetu, odkoder se je moral pod silo razmer umakniti. Stopil je v pokoj in se naselil kot dušni pastir v Črnci. Odlikovala ga je necebična, delovna ljubezen do istrske raje, ki je pokojnega dekana spoštovala in ljubila kot očeta. Bog mu bodi plačnik!

Čisto ves sem bil moker od potu, kajti v veliki naglici, ko sem se spravil spat, sem pozabil pognati v tek ventilator.

Po dobrih petnajstih minutah zdehanja in iztegovanja sem se odločil, da se grem osvoboditi pod tuš.

Komaj sem bil na nogah, sem opazil pismo pod vrati. Tako globoko sem moral spati, da nisem slišal hišniškega trkanja. Ali pa me ni hotel ta, ki je opazil mojo utrujenost, zbuditi? Pismo, na katerem ni bilo znamke, je moralo priti v hotel očividno po nosilcu.

»Glej! To je hrabri komisar na Félix-Roussel!«

Zelo kratka poslanica je bila v resnici podpisana od oficirja na parniku. Ta ljubeznivi mož mi je sporočil odhod svoje ladje — odhod je bil določen na ta dan ob osmih zvečer — in me povabil, naj pridem na krov izpit čašico likerja v slovo.

To povabilo mi je bilo dobrodošlo. Po tolikih zaporednih razurljivostih sem imel pač pravico do razvedrila!

Trudil sem se, da ne bi mislil na »Gong« in vse, kar je z njim v zvezi. Počitek na vsej črti sem izjavil, ko sem spustil nase curek osvetojučega tuša.

Poleg takega prijatelja, kakor je Leclerc, se mi ni bilo treba vznemirjati o poteku preiskave. Če bi se zgodilo kaj važnega, bi me gotovo obvestil. Nasprotno, bolje je bilo, da go nisem nadlegoval s svojo neprestano navzočnostjo... Preobremenjen človek nima rad za petami vedno kakega radovedneža.

Brezskrbno življajoče umetne komade, sem se podbrljal in umival ob svetlobi električne žarnice, ki je bila postavljena nad umivalnikom. Raje sem videl, da se zaradi slabše razsvetljave urežem v lice, kakor pa, da bi odprli oknice in pustil v sobo to žgoče sonce. Že brez tega je bilo zadosti vroče! Zračni tok ventila-

Sport

Lista evropskih rekordov pred evrop. prvenstvom v Parizu

Pred evropskim prvenstvom od 3. do 5. septembra v Parizu na stadionu »Colombes« je zanimivo pogledati evropske rekorde in jih primerjati z jugoslovanskimi. V listi dominira Nemčija z 8 pred Finsko z 6 zastopniki.

Rekord na 100 m sta izenačila Osendarp (Holandija) in Strandberg (Svedska). V metu kladiva je dosegel Irec O'Callaghan znanok 60.57 m, vendar njegov rezultat ni priznan kot rekord, ker Irska kot Rusija ni članica mednarodne lahko-atletске zveze. Tudi v skoku v višino s palico je popravil evropski rekord Ozolin (SSSR) z 426 cm, ki pa ne more biti priznan iz zgoraj omenjenega vzroka.

V Parizu so predvsem v nevarnosti rekordi na 1500, 5000 in 10.000 m in metu kladiva.

Evropska lista je v primerjavi z jugoslovanskimi rekordi takale (jugoslovanski rekordi v oklepaju):

100 m: Jonathan (Nemčija) 10,3 sek., 1932 (10,7). 200 m: Körnig (Nemčija) 20,9 sek., 1928 (22,4). 400 m: Brown (Anglija) 46,7 sek., 1934 (49,9). 800 m: Wooderson (Anglija) 1:48,4 min., 1938, svetovni rekord! (1:56,3).

1500 m: Szabo (Madžarska) 3:48,6, 1937 (4:02,2). 5000 m: Lehtinen (Finska) 14:17, 1932, svetovni rekord! (15:28,9).

10.000 m: Salminen (Finska) 30:05,6, 1937, svetovni rekord! (32:28,6).

110 m zapreke: Finlay (Anglija) 14,1, 1937 (15).

400 m zapreke: Facelli (Italija) 52,4, 1929 (54,7).

3000 m zapreke: Isohollo (Finska) 9:03,8 min., 1936, svetovni rekord! (10:06).

Skok v višino: Kotkas (Finska) 2,04 m, 1937 (1,87).

Skok v daljavo: Long (Nemčija) 7,90 m, 1937 (7,00).

Skok s palico: Hoff (Norveška) 4,25 m, 1925 (3,75).

Troskok: Illovara (Finska) 15,62 m, 1937 (14,20).

Met krogle: Wölke (Nem.) 16,65 m, 1936 (15,01).

Met diska: Schröder (Nemčija) 53,10 m, 1935 (svetovni rekord!) (45,53).

Met kopja: Nikkanen (Finska) 77,87 m 1938 (svetovni rekord!) (59,84).

Met kladiva: Hein (Nemčija) 58,24 m, 1938 (svetovni rekord!) (49,17).

Desetboj: Sievert (Nemčija) 7.824,5 točk, 1934 (6.129).

Štabela 4 × 100 m: Nemčija 40,3 sek., 1938 (43,2).

Štabela 4 × 400 m: Anglija 3:08,9 sek., 1936 (3:26,8).

Od Jugoslovanov sodelujeta na evropskem prvenstvu v Parizu Emil Goršek v teku na 800 m in Feri Pleteršek v teku na 400 m.

Slovenci, v nedeljo, 4. septembra, v Kočevje!

KAC (Celovec) : SK Planina

Vsakoletni dvoboj SK Planine s KAC-om je postal že tradicionalen. Je za našo fante največji praznik, boriti se z zamejskimi tovariši in jim pokazati, da ne zaostajajo za njimi, ampak da jih celo prekašajo. Mladi atleti SK Planine, ki nam brez dvoma obetajo najboljšo, se od vsakega nastopa boljšajo. Za to tekmovalje pa so se še posebej pripravili.

Za goste nastopi odlični metalec Kobald, sicer član GAK-a, ki se mu še pridružujejo koroški rekorder v višino s 180 cm Erberwein z ostalimi juniorji KAC-a.

Planina pa gre v boj s svojim stalnim preizkušnim moštvom, ki mu prednačijo Merala, Lončarič, Mausar, Košir, Lebinger, Mravlje, Potočnik in Černe.

Tekmovalje bo dne 4. septembra s pričetkom točno ob 15 popoldne na Stadionu. Program, ki obsega 10 zanimivih točk, se bo hitro razvijal, kot lani, ker je organizacija tekmovalja v dobrih rokah. Za vsak klub lahko startata za posamezno disciplino po dva atleta. Točkuje se s 5, 3, 2 in 1 točko.

Celjski sport

Prva prvenstvena jesenska nogometna tekma se bo odigrala v Celju v nedeljo 4. septembra na Olimpijem igrišču v Gaberju med celjskimi Atletiki in SK Jugoslavija. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker sta obe moštvi v dobri formi. Začetek točno ob pol 5 popoldne. Pred prvenstveno tekmo nastopita mladini teh klubov.

Nemški lahkoatleti so premagali švedske s 108:100 točkam. Dvoboj, ki je bil že četrti med tema dvema državama, je bil v Stockholmu. Borba je bila izredno napeta, saj so po prvem dnevu vodili Švedi s 53:51. Ob tej priliki je postavil Nemeck Blask nov svetovni rekord v metu kladiva, ki ga je vrgel 59 m daleč.

torja je sušil pot, ki me je obhlaval in pri tem povzročal na koži vlago neprijetnega značaja.

Vendar me ta vročina ni ovirala, da ne bi čutil, da je želedec prazen. Dal sem si prinesiti sendvič in vrček piva. Ta lahka malica mi je dovolila, da sem pričakoval obed z večjo vedrostjo.

Šest je. Ni se mi mudilo.

Prižgal sem si pipo, zapustil hotel in se odpravil peš proti wharfu, kjer je bil zasidran Félix-Roussel. Ta sprehod dvajsetih minut je bil za pešca, ki je navajen le »iztegovati šestilo«, nekoliko prevelik.

Sicer sem pa laže prenašal zrak na Bundu kakor pa v svoji sobi. Čim bolj se je bližal večer, tem bolj je izgubljalo svoje svojo moč, in lahek, prenehajoč vetrič je dozdevno sledil toku Wangpona.

Za hip sem pa ustavil na Garden Bridgeu in opazoval vrvenje malih ladij, ki so leno plule po vodovju Sochow-Creeka, potem sem pa nadaljeval svojo pot. Na Broadway Eastu se nisem mogel vzdržati, da si ne bi ogledal izložbenih oken trgovcev z ročnimi kovčgi in torbicami. Ta pot je v Sanghaju posebnost zase. Tu dobiš po res ugodnih cenah sijajne ročne torbice, izdelane iz izredno finega usnja. Morarji in izletniki se navadno ne ustavljajo vabljivi skušnjavi in ko zopet odhajajo iz Kitajske, je njihova prtljaga nova. Edina neprijetnost teh torbic in kovčgov je njih teža. Iz tega, kako težko jih je dvigniti še takrat, ko so prazni, si lahko predstavljate, kako težki so tedaj, ko so polni perila in obleke! Le pri samem pogledu nanje bi nosači zbežali, ne da bi povprašali za nagrado...

Na stolpni uri blizu Union-Churche je bilo pol. Pospešil sem korak in kmalu sem stop

Največjo izbiro blaga

za stanovanjske opreme tako n. pr.: krasne svilene in klotaste odeje, volnene in flanelaste posteljne odeje (deke), zastore in pregrinjala za postelje, blago za prevleke pohištva, tekače, preproge, gradi za postelje, kokosove tekače in predpražnike, platno za rjuhe in prevleke, platnene in frotir brisače, namizne garniture, belo in barvasto blago za namizne prte, servete, kakor tudi vse vrste perilo za gospode in dame

nudi po izredno ugodnih cenah

v svoji specialni trgovini s perilom in stanovanjskimi opremami trdka

F. I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 30

Oglejte si našo razstavo na velesejmu v paviljonu E

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; iztiskovni oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. - Pri oglaših reklamirana značka se računa enokotlonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. - Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Natakarica

mlađa, poštena, simpatična, želi nameščenja v restavraciji ali boljši prometni gostilni. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13273. (a)

Pouk

Lipovšek Marjan

profesor državnega konservatorija, Trubarjeva 2 začne 1. septembra z rednim klavirskim poukom.

Vajenci

Vajenca

za pekovsko obrt sprejem. Vsa oskrba v hiši. Takoj. M. Bajželj, Železniki št. 8. (v)

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejem takoj. Železnina A. Sušnik, Ljubljana. (v)

Objave

Preklic

Podpisani preklicujem vse kar sem govoril o g. Ivanu Hvaliču zaradi deznika in se mu zahvalim za odstop od tožbe. — Jež Ivan. (o)

Stanovanja

IŠČEJO:

Dvosobno stanovanje

s kopalnico in vsemi priključki. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dve osebi«. (c)

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje

lepo; in dve sobici oddam takoj. Dolenjska cesta št. 81. (c)

Kupimo

Paradižnika

svežega, popolnoma dozorelega, kupi vsako množino Slamič, Ljubljana.

Ržene rožičke

kupujemo. Salus, d. d. - Ljubljana, Aleksandrova cesta 10. (k)

Dijaki

Dijaka sprejem

v dobro oskrbo in skrbno nadzorstvo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 13.244. (D)

Dve dijakini

sprejmeta na hrano in stanovanje starejša zakonca brez otrok. Mielef, Maribor, Vetrinjska 20.

Dijakinja

niže gimnazije išče stanovanje z vso oskrbo, pri dobri krščanski družini. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.267. (D)

Prodamo

Šolske torbice

in nahrbtnike v veliki izbiri priporočila I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. (I)

Bosenske slive

zrele, za marmelado, dobite najceneje v glavni zalogi »Jugosada«. Resljeva cesta 4. Tel. 48-27.

2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

Dunajski sejem

11. do 17. septembra 1938

Tehniški sejem do 18. septembra

Znatne vozne olajšave.

Brez potnega vizuma! S sejsmo izkaznico in potnim listom prost prehod v Nemčijo. Ogrski prehodni vizum se dobi s sejsmo izkaznico na meji. Znatno znižana vozna na jugoslovanskih, ogrskih in nemških železnicah, na Donavi, na Jadranskem morju ter v zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejske izkaznice (po Din 50—) se dobe pri

Wiener Messe A. G. Dunaj VII in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik Gajeva ulica (Nebotičnik))

Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), podružnica hotel Miklič nasproti glavnega kolodvora, in njene podružnice.

Predpasniki za v šolo

(halje) najcenejši pri Tomšič, Sv. Petra c. 38.

Srajce, hlače, kravate, nogavice vedno najcenejše pri Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (I)

Rozine

na zalogi. »Veletrgovina južnega sadja«. Ljubljana Tyrseva št. 48. (I)

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni »Leo Paulin, tovarna parketov in furnirja, parna žaga, pošta Straža pri Novem mestu.

VINA

za vse prilike naročite pri **Centralni vinarni v Ljubljani.** TELEFON ŠTEV. 25-73

KOLESA

najnovjši letošnji modeli v največji izbiri naprodaj **po neverjetno nizkih cenah**

Nova trgovina

Ljubljana - Tyrseva cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Posestva

V Brežicah in okolici so naprodaj hiše, krasne stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposestva. - Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

VEČ STAVBNIH PARCEL

v bližini kolodvora v St. Vidu - se pod ugodnimi pogoji prodajo. - Poizve se: Vižmarje 59.

KOLESA znamke „AXO“

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA, Aleksandrova 6

Zahtevajte brezpla. cenik! Ugodni plačilni pogoji!

Razpis

Pokojninski zavod za nameščenje v Ljubljani, razpisuje oddajo

zidarskih, tesarskih, krovskih in kleparskih del

za novogradnjo stanovanjske hiše v Kranju na zemljišču ob precepu državne ceste Bled-Jezersko.

Vsi potrebni podatki za razpis so reflektantom na razpolago med uradnimi urami od dne 2. septembra 1938 dalje v gradbenem oddelku Pokojninskega zavoda za nameščenje v Ljubljani, Gajeva ulica 5, II. nadst., soba št. 221.

Pravilno sestavljene in zapečatenе ponudbe je vložiti pri Pokojninskem zavodu za nameščenje v Ljubljani do dne 9. septembra 1938, do 12. opoldne v vložnišču zavoda.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1938.

Pokojninski zavod za nameščenje v Ljubljani.

Zalostnega srca sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, brat, stric, svak in tast, gospod

EDVARD PREMK
zasebnik

dne 30. avg. 1938, po kratki bolezni, previden s tolažili svete vere. — Na zadnji poti ga spremimo v četrtek, dne 1. septembra 1938, ob pol 3. popoldne, izpred mrliške veže Zavetišča Sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu Ljubljana, 30. avg. 1938

ZALUJOČI OSTALI

Zvezke, beležke, mape, radirke, svinčnike, špičala, navadna in nalivna peresa, šolske torbe in nahrbtnike, risalno orodje, sploh

vse za šolo

kupite najceneje v trgovini

H. Ničman, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2, telefon 40-01

Zasluzek

Zasluzek

z brezkonkurenčnim predmetom, oddam. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Eksistenca« št. 13247.

Dve gospodični

sprejem na stanovanje in dobro hrano. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13243. (s)

Vnajem

Pekarijo

v prometnem kraju blizu Ljubljane oddam v najem. Lahko se dela na gospodarstvo obrt. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 13245. (n)

SOBE oddajo:

Opremljeno sobo

prijazno, za eno osebo, takoj oddam. Povšetova št. 76 a, Kodeljevo. (s)

Denar

S hranilno knjižico

lahko kupite vse vrste pohištva: spalnice, jedilnice, kuhinje, prvovrstne izdelke, po ugodni ceni. Erman & Arhar, tovarna pohištva, št. Vid nad Ljubljano. (d)

KUPIJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

† ZDRUŽENJE PEKOV V LJUBLJANI naznanja vsem svojim članom in cenjenemu občinstvu, da je umrl njegov dolgoletni član, gospod

Jože Gabrijelčič

pekovski mojster v Ljubljani

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 1. septembra ob pol 15 iz mrtvašnice na Stari poti na k Sv. Križu. Pokojniku ohranimo trajen spomin! Ljubljana, 30. avgusta 1938.

UPRAVA ZDRUŽENJA PEKOV

Zalostni naznanjamo, da je danes umrla kot žrtev materinskega poklica, naša predraga žena in mamica, gospa

Rozalija Kunc

soproga gostilničarja in posestnika

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek, dne 1. septembra dopoldne v Rovtuh pri Logatcu.

Rovte pri Logatcu, dne 30. avgusta 1938.

Globoko žalujoči:

Franc, soprog; **Francek** in **Rozalija**, otroka in ostalo sorodstvo.

Umrli nam je po daljši, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, naš oče, stari oče, brat in tast, gospod

Franc Lužnik

posestnik in lesni trgovec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, 31. avgusta ob 11 dopoldne na farno pokopališče pri Sv. Francišku. Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Okonina-Celje-Pančevo, dne 30. avgusta 1938.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nas je danes po kratki bolezni za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga, mati, tašča, sestra, teta in svakinja, gospa

Antonija Zelenka

roj. Bizjak

trgovka in hišna posestnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 31. avgusta ob 16.30 iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, 1. septembra ob 7 zjutraj v stolni cerkvi.

Maribor, dne 29. avgusta 1938.

Ernest Zelenka, soprog; **Ervin Zelenka**, sin; **Franciška Zelenka**, snaha;

družine **Bizjak**, **Hribernik** in ostali sorodniki.